

ՀՅՌԻ Բիրոյի յայտարարութիւնը. ՀՅՌԻ Բիրոյի յայտարարութիւնը. Հայաստան-Ատրպէյճան Յարաբերութիւններու Կարգաւորման Գործընթացի Եւ Անկէ Բխող Պայմանագրի Մասին

Հետեւելով Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Ատրպէյճանի Հանրապետութեան միջեւ ընթացող բանակցային գործընթացին, ուսումնասիրելով երկու երկիրներու բարձրաստիճան պաշտօնատարներու յայտարարութիւնները, կ'արձանագրենք.

– քննարկուող փաստաթուղթի համաձայնեցման գործընթացին մէջ, Ատրպէյճան կը ձգտի «սը իւրէ» (De Jure) ամրագրել ուժի եւ ուժի սպառնալիքի կիրարկումով իր ձեռք բերածը՝ ցեղասպանական գործողութիւններով գործադրուած էթնիկ զտման միջոցով Արցախի բռնակցումին եւ ՀՀ որոշ տարածքներու բռնագրաւման մասով՝ միաժամանակ պահպանելով Հայաստանէն այլ զիջումներ կորցելու հնարաւորութիւնը.

– ըստ հոլանդական աշխարհի փաստաթուղթով Ատրպէյճանը կը փորձէ փակել Ար-

ՀՅՌԻ Թար. էջ 6

Մոնթրէալի մէջ հանդիսաւոր կերպով Աշուտեցաւ ՀՅՌԻ 133-ամեակը

Կարդալ էջ 3

Հուսանկարը՝ Մայք Թաշեան

Արցախի ժողովրդի հիմնարար իրաւունքների պաշտպանութեան հարցերով յանձնախմբի կազմը կ'ընդլայնուի. Յայտարարութիւն

Արցախի ժողովրդի հիմնարար իրաւունքների պաշտպանութեան հարցերով յանձնախումբը հանդէս է եկել յայտարարութեամբ:

«Ի լրումն 2024-ի Յունուարի 18-ի յայտարարութեան՝ Արցախի հիմնական քաղաքական ուժերի հետ համագործակցութեամբ ձեւաւորուած Արցախի ժողովրդի հիմնարար իրաւունքների պաշտպանութեան հարցերով յանձնախումբը յայտնում է, որ յանձնախմբի նախնական կազմում հետեւեալ անհատներն են?

Վարդան Օսկանեան, ՀՀ արտաքին գործերի նախարար (1998-2008)
Գեղամ Ստեփանեան, Արցախի մարդու իրաւունքների պաշտպան
Կարէն Բեքարեան, «Հայաստան» վերլուծական կեդրոնի խորհրդի նախագահ,
Հայաստան

Մարիո Նալպատեան, Հայ Դատի Կեդրոնական Խորհրդի անդամ, Արժանի Պատգամ
Կարապետեան, Եւրոպայի Հայ Դատի յանձնախմբի նախագահ, Պեկին Գառնիկ Քրքոնեան, միջազգային իրաւաբան, ԱՄՆ

– Յանձնախմբի կազմը կ'ընդլայնուի՝ ներառելով անհատների Ռուսաստանից եւ Մերձաւոր Արեւելքից:

– Յանձնախմբի գլխաւոր խնդիրը լինելու է Արցախի ժողովրդի՝ միջազգային երաշխիքներով հաւաքական հայրենադարձութեան եւ իր հայրենիքում ապահով, անվտանգ ու արժանապատիւ ապրելու իրաւունքի հետապնդումը եւ պաշտպանութիւնը:

– Արցախի ժողովրդը ցեղասպանութեան սպառնալիքի տակ բռնի տեղահանուած է իր տնից, հողից ու հայրենիքից եւ նրա բնական եւ անքակտելի իրաւունքն է անխոչընդոտ վերադառնալ իր բնօրրանը, շարունակել բնականոն ժողովրդավարական կեանքը՝ իր լեզուի, մշակոյթի, հոգեւոր ժառանգութեան պահպանման, սեփականութեան վերատիրացման, զարգացման եւ կեանքի կազմակերպման՝ միջազգայնորէն ընդունելի նորմերով եւ սկզբունքներով:

– Հակամարտութեան հետեւանքով բռնի տեղահանուածների՝ իրենց հայրենիք

կամաւոր վերադառնալու իրաւունքը ճանաչուած է որպէս միջազգային իրաւունքի նորմ, որը հիմնաւորուած է Մարդու իրաւունքների համընդհանուր հռչակագրով (Ունիվերսալ Դեկլարատիոն ոֆ Հուման Րիղթ), Քաղաքացիական եւ քաղաքական իրաւունքների միջազգային կոնվենցիայով (Ինտերնատիոնալ Յոնվենտիոն ոն Յիվլի անդ Պոլիտիցալ Րիղթ) եւ տարածաշրջանային բազմաթիւ հռչակագրերով:

– Աւելին, 2023-ի Նոյեմբերի 17-ին Արդարադատութեան միջազգային դատարանը (ԻՅՁ) վճռել է, որ Ատրպէյճանի Հանրապետութիւնը պէտք է ապահովի 2023-ի Սեպտեմբերի 19-ից յետոյ Լեռնային Ղարաբաղը լքածների անվտանգ եւ անարգել վերադարձը:

– Յանձնախումբը բազմակողմանի գործունէութիւն է ծաւալելու միջազգային հարթակներում՝ բարձրաձայնելու, ծանօթացնելու, հիմնաւորելու եւ հետապնդելու Արցախի ժողովրդի խնդիրները, շահերը եւ իրաւունքները:

– Յանձնախումբը, վերը նշուած նպատակների կեանքի կոչման համար, մշտական ու հետեւողական աշխատանք է իրականացնելու արցախահայութեան, Հայաստանի հանրութեան ու Սփիւռքի հայրենակիցների հետ՝ նպատակ ունենալով կոնսոլիդացնել բոլոր ստեղծները, այդ թւում՝ քաղաքացիական հասարակութեան, լրատուամիջոցների, ակադեմիական եւ փորձագիտական շրջանակների:

– Յանձնախումբը Արցախի ժողովրդին ներկայացնելու է պետական եւ քաղաքական մարմինների առաջ, ինչպէս նաեւ միջազգային ատեաններում, համաժողովներում եւ միջազգային դատարաններում:

– Ակնկալուած ենք, որ ՀՀ իշխանութիւնները եւ քաղաքական բոլոր ուժերը աջակցութեան եւ համագործակցութեան պատրաստակամութիւն կը ցուցաբերեն Յանձնախմբի գործունէութեանը: Յանձնախումբը պատրաստ է աշխատել անխտիր իւրաքանչիւրի եւ բոլորի հետ, ովքեր պատրաստ են պատասխանատուութիւն ստանձնել՝ համապատասխան լիազօրութիւն ստացած այս յանձնախմբի հետապնդած նպատակների շրջանակներում»:

HONDA GABRIEL

THE ALL-NEW 2023 HONDA CR-V TOURING HYBRID

KEVORK ASADOURIAN
TRO BACHEKJIAN

7000, boul. Henri-Bourassa Est
Montréal-Nord, (Québec) H1G 6C4
☎ : 514 327-7777

Al-Nejmah

MIDDLE EASTERN SUPERMARKET

NOW OPEN
NOW OPEN

Սեփականատեր
Յարութ Միփան

Ընտանեկան բացառիկ գործառնություն
ուր կը գտնէք ձեր բոլոր կարիքները
ուտելիքներու վերաբերեալ

IN HOUSE

COFFEE ROASTING & GRINDING
ROASTING FRESH NUTS
SESAME GRINDING TO MAKE FRESH TAHINA
TANOOR BREAD & IRAQI SAMOON

Մուրճ աղալ եւ խարկել
Հնտեղէն աղալ օրական դրութեամբ
Շուշմայ աղալ եւ թահինի պատրաստել
Թոնիքի հաց եւ իրաքեան սոմուն

Supermarket | Restaurant | Bakery | Halal Butcher
Վաճառատուն, ճաշարան, փուռ, մսավաճառ

PHONE: 289.232.1200
3085 Hurontario St, Unit 1-6, Mississauga

Մոնթրեալի մէջ հանդիսաւոր կերպով նշուեցաւ ՀՅԴ 133-ամեակը

Կազմակերպութեամբ ՀՅԴ «Միհրանի Փափագեան», «Սարգիս Զէյթինեան» կոմիտէներու թիւներուն եւ «Արմէն Գարօ» Ուսանողական միութեան, Կիրակի, 28 Յունուար 2024-ին, երեկոյեան ժամը 7-ին, Սուրբ Յակոբ Ազգային վարժարանի «Բաստրմանեան» սրահէն ներս տեղի ունեցաւ ՀՅԴ 133-ամեակին նուիրուած պաշտօնական հանդիսութիւն, ներկայութեամբ Գանատայի Հայոց թեմի առաջնորդ Գերբ. Տէր Բարգէն Արք. Չարեանի, ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ Բաֆֆի Տօնապետեանի, ՀՅԴ Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Խորէն Տրմիթեանի եւ անդամներուն, հոգեւորականաց դասուն, Քեպէզի խորհրդարանի անդամ Սոնա Լախոյեանի, Լաւալի քաղաքապետարանի անդամ Սեդա Թօփուզեանի, քաղաքական կուսակցութեանց ներկայացուցիչներու, քոյր միութիւններու եւ պատկան մարմիններու ներկայացուցչութեանց, ՀՅԴ մեծ ընտանիքի անդամներուն, համակիրներու եւ հոծ բազմութեան:

Ձեռնարկի բացումը կատարուեցաւ ՀՄԸՄ-ականներու կողմէ զբօսակներու մուտքով, փողերախումբին մասնակցութեամբ եւ Գանատայի, Հայաստանի ու Արցախի օրհներգներով, ապա հնչեց ՀՅԴ-ի քայլերգը, որմէ ետք ներկաները մէկ վայրկեան յոտնկայ յարգեցին մեր բոլոր նահատակներուն անմար յիշատակը: Բացման խօսքով հանդէս եկաւ Արազ Տունկեան Տողրամանեան, որ իր խօսքին մէջ յայտնեց. «Դաշնակցութիւնը եւ անոր շուրջ համախմբուած ողջ հայութիւնը պէտք է եւ պիտի գտնէ ներուժը, կամքն ու վճռակամութիւնը փրատակներուն տակէն վերստին ոտքի կանգնելու եւ առաջնորդելու մեր ազգը դէպի նորանոր յաղթանակներ»:

Գեղարուեստական յայտագրով հանդէս եկան ԳԵՄ-ի անդամներ՝ «ՀՅԴ-ի ծնունդ» ներկայացումով, ապա ցուցադրուեցաւ «ՀՅԴ պատմութիւն» տեսերիզ մը, որ հակիրճ կերպով կը պարփակէր ՀՅԴ-ի գործունէութիւնը՝ կազմաւորուելէն մինչեւ մեր օրերը: Ապա

կրկին խումբ մը ԳԵՄ-ականներ ներկայացուցին «ՀՅԴ կազմաւորում» բեմադրումը:

Երոյթ ունեցան Ռուբինա Քիւրէյեան, ներկայացնելով Աւետիս Ահարոնեանի «Ազատութեան ճանապարհին» կտորը, ապա Նոբէհ Պարուսեան՝ «Արծիւ սլացիր» եւ «Պատերազմ էք գնում» յեղափոխական երգերով: «Հերոս տղերք» երգ-տեսերիզի ցուցադրութիւն տեղի ունեցաւ, մասնակցութեամբ Պատանեկան միութեան եւ ԳԵՄ-ի անդամներուն:

Երիտասարդական շարքեր փոխանցուեցան խումբ մը պատանիներ, որուն ընթացքին ԳԵՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան անդամ Թալիա Ճապրայեան խօսք առնելով ըսաւ. «Ձեր եռանդով ու խանդավառութեամբ նոր թափ պիտի տաք մեր աշխատանքներուն, ու ձեր նոր գաղափարներով զինուած առաջ պիտի տանինք մեր կազմակերպութիւնը: ՀՅԴ ԳԵՄ-ի շարքերէն ներս դրսեւորուած երիտասարդութիւնը կը մեծնայ ազատ, անկախ եւ միացեալ Հայաստանի իտպալական տեսլականով, որ կ'ընդհարուի մեր էութեան մէջ», ապա խօսքը փակեց ըսելով. «Միանալով Մոնթրէալի եւ Լաւալի «Լեւոն Շանթ» եւ «Բեկոր Աշոտ» մասնաճիւղերուն, մեր փափաքը պիտի ըլլայ, որ անսահման զոհաբերութեամբ մօտենաք ձեր միութենական աշխատանքներուն, ըլլաք տիպար դաշնակցականներ եւ ձեր անձնական օրինակով, վարակէք հայ երիտասարդութիւնը եւ առաջնորդէք զանոնք դէպի Հայ Դատի արդար լուծման պայքարի ճամբան», ապա տեղի ունեցաւ խոստումն ու փոխանցումը, որմէ ետք խումբ մը ԳԵՄ-ականներ կենդանի պատկերով մը ներկայացուցին ՀՅԴ-ի գինանշանը:

Օրուան պատգամաբերն էր Մհեր Գարաբաղեան, որ ողջունելէ ետք ներկաները ըսաւ. «Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան հիմնադրութեան 133-րդ ամեակը կը թեւակոխենք՝ Արցախի անկումէն չորս ամիս ետք: Անցնող

տարուան վերջին քառօրդին, ազգովին կրկին անգամ ապրեցանք տեղահանութեան ու կորուստի ցաւը, կրկին անգամ ցեղասպանութեան ուրուականը մթազնեց հայոց աշխարհը, ու մեր ամբողջ-Արցախը ինկաւ կարճ բայց հերոսական դիմադրութենէ մը ետք: Ինկաւ ներքին ու արտաքին դաւադրութեանց իբրեւ արդիւնք, ինկաւ մեր մէջ բոյն դրած անտարբերութեան, համակերպման ու պարտուողական վարակին իբրեւ հետեանք, ինկաւ վերջապէս՝ փանթքական ծաւալապաշտական նկրտումներուն իբրեւ թիրախ, անգամ մը եւս հայաթափելով մեր հայրենիքի բազմադարեան մէկ օճախը», ապա անդրադառնալով այս ճգնաժամէն անյապաղ դուրս գալու անհրաժեշտութեան յայտնեց. «Ընդգծենք, որ ճակատագրական այս փուլին հակառակ գահալքէժ անկումը կանգնեցնելն է, վերջին հինգ տարիներուն դիտումնաւոր սրուած ներագային բեւեռացումի եւ պատակտման ճեղքերու վերացումն է, մեր երկրէն ու մեր իսկ մէջէն թրքական Տրոփադայի ձին դուրս շարժելն է, ամէն տեսակի մակաբոյժներէ ու վարձկաններէ ձերբագատիլն է: Եթէ այս մէկը ոմանք պիտի մեկնաբանեն իբրեւ միասնականութեան դէմ կոչ, թող այդպէս ըլլայ: Արդէն ուշ են, արդէն կեղծ է այդ բռնազբօսիկ «միասնականութիւն»ը ու կործանիչ: Կարելի է համատեղել ախտն ու մարմնի դիմադրողականութիւնը՝ ու միասնութիւն ձեւացնել: Այս բոլորին դիմաց՝ ազգային առողջ ուժերու միահամուռ եւ այս անգամ՝ արտակարգ լարուածով կրկին անգամ լծուել է պէտք մեր պետականութեան փրկութեան ու ազգային անվտանգութեան վերականգնման դժուարին բայց անյետաձգելի՝ գործընթացին»:

Եզրափակելով իր խօսքը Գարաբաղեան ըսաւ. «Մեզի կը մնայ ոգի ի բուն, ձեր աշակցութեամբ, պատելով ելլել այս քարտէսները, որովհետեւ Արցախը թէեւ ինկած է այս պահուստ, բայց մեզի համար իր կորուստը վերջնական

չէ՛, չի՛ կրնար ըլլալ ու պիտի չմնա՛յ այդպէս: Ու որպէսզի խօսքը չդառնայ մեռեալ, բոլորո՛վ պարտինք լծուել նպատակալաց, յանդուգն ու անտեղիտալի՛ դաշնակցական գործի: Ուրեմն ի գո՛րծ, սիրելի՛ ընկերներ եւ համակիրներ, ի գո՛րծ՝ թէկուզ եւ երկարաշունչ ըլլայ մեր պայքարը, ի գո՛րծ՝ յանուն մէկ ու ամբողջական հայրենիքի, յանուն մէկ ու ամբողջական հայութեան»:

Հանդիսութիւնը աւարտեցաւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր սրտի խօսքով, որուն ընթացքին ան շեշտեց. «Միակամ եւ միասնակամ, Հայաստան թէ սփիւռք, նոր ուղիով վարութեամբ մենք պէտք է շարունակենք մեր պայքարը: Պայքարը կը շարունակուի ու պէ՛տք է շարունակուի, յանուն մեր արժանապատուութեան, յանուն մեր հայրենիքի ամբողջականութեան, յանուն մեր ժողովուրդի յարատեւ գոյութեան»:

Նշենք, որ նախքան պաշտօնական ձեռնարկին սկիզբը, ՀՅԴ Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Խորէն Տրմիթեանի եւ ՀՅԴ «Լեւոն Շանթ-Բեկոր Աշոտ» մասնաճիւղերու վարչութեան ատենապետ Հրակ Գայաջեանի ձեռամբ, տեղի ունեցաւ ԳԵՄ-ի կողմէ պատրաստուած արցախեան պատերազմներուն բոլոր նահատակներուն նուիրուած յուշատախտակի բացում, որուն ընթացքին նաեւ խօսք առաւ ԳԵՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ Մոսիկ Արզումանեան եւ ըսաւ. «Հողը թեթեւ գայ ձեր վրայ անձնուրաց մարտիկներ, ննջեցէ՛ք հպարտ: Դուք որ ձեր զոհողութեամբ մարմնաւորեցիք դաշնակցականի մը անձնաւորութեան իտէլը, նոր սերունդին սորվեցուցիք կառնի մը նման ոտքի մնալ եւ արմատանալ հայրենի հողին մէջ, անբաժանելի մասը դառնալով այդ սուրբ հողին»:

Յիշենք, որ նշեալ յուշատախտակը պիտի տեղադրուի Մոնթրէալի Հայ կեդրոնի ԳԵՄ-ի «Լեւոն Շանթ-Բեկոր Աշոտ» մասնաճիւղերու հաւաքավայրին դիմաց:

Սոնա Թիթիզեան Կէտիկեան

Արցախի Ազգային Ժողովի Յայտարարութիւն

Ի աջակցութիւն Արցախի՝ «Եւրոպացիները՝ յանուն Արցախի» հարթակի նախաձեռնութեամբ 27 եւ 28 յունուարին եւրոպական տասնչորս երկիրներու աւելի քան յիսուն քաղաքներու մէջ տեղի ունեցան բողոքի տարբեր շարժումներ: Այս ցուցերուն մասնակցեցան Եւրոպայի հայութիւնը եւ տասնեակ մը եւրոպական կազմակերպութիւններ, որոնք իրենց ազգային կառավարութիւններուն եւ համաեւրոպական ղեկավար կառոյցներուն իրենց պահանջն ու յորդորը ներկայացուցին:

Այդ առիթով Արցախի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի չորս խմբակցութիւններ ուղերձ յղեցին այս նախաձեռնութիւններու մասնակիցներուն: Ուղերձին մէջ մասնաւորապէս կը նշուի.

«Այն ամէնը, ինչ տեղի ունեցաւ Արցախում 2020 թուականի 44-օրեայ պատերազմի ընթացքում եւ 2023 թուականի սեպտեմբերի 19-ին Ազրայեյանի եւ Թուրքիայի համագործակցութեամբ, ունի մէկ անուանում՝ Օսմանեան կայսրութեան ժամանակներից սկիզբ առած թուրքական յանցաւոր ծրագրերի շարունակութիւն: 100 տարի առաջ հայ ժողովրդին ցեղասպանութեան ենթարկելու գործողութիւնները կրկնուեցին մեր օրերում, բայց մէկ, չնչին տարբերութեամբ՝ առաջատար դեր վերապահելով Ազրայեյանին»:

Հազարամեայ պատմութիւն ունեցող հայկական Արցախը, որ մշտապէս դիմակայել է տարբեր հրոսակախմբերի ասպատակութիւնների, 21-րդ դարում, միջազգային իրաւունքի անտեսման պայմաններում դէմ յանդիման կանգնեց ազրայեյանաթուրքական ուժերի կողմից 2020 թուականի սեպտեմբերին պարտադրուած պատերազմին, բազում զրկանքներ կրեց 9-ամսեայ համընդհանուր շրջափակման օրերին եւ հրէշաւոր ահաբեկչութեան ճանապարհով 2023 թուականի սեպտեմբերին ենթարկուեց ցեղային զտման: Իրականացուող ցեղասպանութեան ու դրա սպառնալիքի ներքոյ 120 հազար արցախցի հայեր ստիպուած էին հեռանալ իրենց բնօրրանից՝ թողնելով նախնիների հարուստ պատմա-մշակութային ժառանգութիւնը, քրիստոնէական սրբավայրերը եւ սեփական օճախները:

Հայերի հանդէպ Ազրայեյանի իշխանութիւնների ցեղասպանական քաղաքականութիւնը, ատելութիւնն ու թշնամանքը տասնամեակներ շարունակ իր արտացոլումն է գտել Սոււրիայի թից մինչեւ Մարաղա՝ հայաշատ բնակավայրերում տեղի ունեցած ջարդերի, ոճրագործութիւնների միջոցով: Եւ այն իրողութիւնը, որ Արցախի ռազմաքաղաքական ղեկավարները շարունակում են գերեզմաններ մնալ Պաքուի բանտերում, հաստատում է այդ երկրի պաշտօնական շրջանակների կողմից հակահայկական քաղաքականութիւնը շարունակելու մտադրութիւնները:

Եւրոպայի 14 երկրների 50-ից աւելի քաղաքներում յաջակցութիւն Արցախի

նախատեսուող միջոցառումները, վերը նկարագրուած աղէտալի պայմաններում յոյս ներշնչող բացառիկ ազդակներ են: «Եւրոպացիները՝ յանուն Արցախի» հարթակի կողմից կազմակերպուած հերթական միջոցառումը միաւորել է Եւրոպայում ապրող մեր այն հայրենակիցներին, ում համար Արցախը տարիներ ի վեր եղել է ողբերգական աղբիւր, հարիւրաւոր կազմակերպութիւնների, որոնք տարիներ շարունակ աշխատել են Արցախի միջազգային հեղինակութիւնը բարձր պահելու եւ տեսանելի դարձնելու ուղղութեամբ:

Արցախի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի խմբակցութիւնները, արտայայտելով ծանր ու բարդ իրավիճակում յայտնուած արցախահայութեան տրամադրութիւնները, բռնատեղահանուած ժողովրդի անուսից երախտագիտութիւն են յայտնում այն հոգատարութեան եւ աջակցելու պատրաստակամութեան համար, որ ցուցաբերում են հարիւրաւոր եւրոպական կազմակերպութիւններ՝ Արցախին օժանդակելու նպատակի շուրջ օրակարգ ձեւաւորելու մեծածաւալ աշխատանքի միջոցով:

Մենք շնորհակալ ենք նաեւ եւրոպացի մեր բոլոր բարեկամներին, ովքեր տեւական ժամանակ պաշտպանել են Արցախի ժողովրդի ինքնորոշման եւ ինքնիշխան պետութիւն կառուցելու մեր իրաւունքը:

Մեծ եռանդով միանում ենք արդարացիօրէն ցանկազրուած այն յորդորներին ու պահանջներին, որոնք ուղղուել են ձեր նստավայր երկրների կառավարութիւններին ու համաեւրոպական ղեկավար կառոյցներին:

Խորապէս համոզուած ենք, որ համազգային համախմբումը եւ նրա սահմանների ընդլայնումը, հայրենիքում պահանջուած ու սպասուող աշխատանքի իրականացման հետ մէկտեղ կարող են ստեղծել այն նախադրեալները, որոնք անհրաժեշտ են մեր գլխաւոր խնդրի՝ անվտանգութեան միջազգային երաշխիքներով Արցախի ժողովրդի հաւաքական վերադարձն իրականացնելու համար:

Յաջողութիւն ենք մաղթում բոլորիս՝ պատմական այդ առաքելութեան իրականացման ճանապարհին:

Արցախի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի խմբակցութիւններ՝

«ԱԶՍԱՀ ՀԱՅՌԵՆԻՔ-ՔՄԴ»
«ՀԱՅ ՅԵՂԱՓՈՒՍԱԿԱՆ ԴԱԾՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ»
ԱՐՅԱՆԻ «ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ»,
«ԱՐՅԱՆԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ»

27 յունուար 2024

«Հօր հայրենիքի փոխարէն, ՀՀ իշխանութիւնները հայ ժողովուրդին կը մատուցեն գոյութեանական սպառնալիքի ենթակայ Հայաստան մը».

Յ. Տէր Խաչատուրեան

Ստորեւ՝ Պէյրութի մէջ կայացած ՀՅԴ 133-Ամ-եակի տօնակատարութիւն. ՀՅԴ Բիւրոյի ներկայացուցիչ Յակոբ Տէր Խաչատուրեանի արտասանած խօսքը:

Կասկած չկայ, որ բախտորոշ օրերու մէջ կ'ապրին հայրենիքն ու հայութիւնը այսօր. ակնյայտ է, որ Հայաստանը յայտնուած է աշխարհաքաղաքական բարդ ու դժուարին կացութեան մէջ, ուր արտաքին ազդակները լարուած են իրեն դէմ. Թուրքիա եւ Ազրպէյճան դարձած են ինքնավստահ, ամբարտաւան եւ անգիջող՝ մեր նկատմամբ. Հարաւային Կովկասի մէջ տարածաշրջանային եւ համաշխարհային ուժերը մեծապէս աշխուժացած են, որովհետեւ քաղաքական փոփոխութիւններու նախանշաններն են նկատուած ու մրցակցական հեւքի են դիմած. Իրադրութիւն մը, որ կը հակադրուի Հայաստանի շահերուն ու մեր հայրենիքը անգամ մը եւս կը դարձնէ միջազգային կռուականներ:

Այս արտաքին իրողութիւնը, սակայն, ոչ մէկ ձեւով կ'արդարացնէ ՀՀ իշխանութիւններու քաղաքական եւ ներազգային այն անաւոր բացթողումները, որոնք կը վտանգեն Հայաստանի լինելիութիւնն անգամ:

Հայութեան եւ Հայաստանի 1990-ականներու յաղթանակները 2020-ի աշունէն արդէն վերածուեցան շարունակական պարտութիւններու շղթայի. արցախեան պատերազմի արձակուրդը եւ հայաթափումը, ՀՀ արտաքին ձախող քաղաքականութիւնը եւ ներազգային պաշտպանութիւնը կը հանդիսանան մեր պատմութեան նորագոյն քառամեակի ՀՀ իշխանութիւններու աղէտալի իրագործումները:

Վերջին երեսնամեակի յաղթական Հայաստանը այսօր աշխարհին կը ներկայանայ որպէս պարտուած ու իր ազգային էութենէն դատարկուած պետութիւն, որ պատրաստ է թշնամիին շնորհելու շարունակական միակողմանի զիջումներ:

Այսօր, իր բնիկ ժողովուրդէն դատարկուած Արցախը ողբերգական հանգամանքէ անդին, նաեւ զրկուած է պաշտպանելու նոյնիսկ Հայաստանի սահմանները, որոնք յարձակումի եւ բռնաբարումի կ'ենթարկուին թուրք-ազերիական ուժերու կողմէ:

Այսօր, հզօր ու ինքնավստահ հայրենիքի փոխարէն, ՀՀ իշխանութիւնները հայ ժողովուրդին կը մատուցեն գոյութեանական սպառնալիքի ենթակայ Հայաստան մը, որուն անկախութեան հռչակագիրն ու սահմանադրութիւնը թշնամիին պահանջով թուլամորթաբար փոփոխութեան ենթարկելու աշխատանքին է լծուած Նիկոլ Փաշինեանի վարակարգը:

Եւ փոխանակ համահայկական կարողականութիւնը համախմբելու այս ճգնաժամային օրերուն, փաշինեանական վարչակարգը տակաւին լծուած է՝ հայութեան մէջ սեւի ու սպիտակի բաժանարար գիծեր ստեղծելու, բանակի որակն ու մարտական ոգին հարուածելու, ՀՀ-ի մէջ ոստիկանական բռնատիրութիւն հաստատելու, Արցախի Հանրապետութիւնը կազմալուծելու, արցախահայկական իրաւունքները անտեսելու, Հայաստանի մէջ Արցախի հիմնահարցին դէմ քարոզչութիւն ծաւալելու, ժողովուրդին եւ մանաւանդ երիտասարդութեան մէջ քաղքենիացում եւ ազգային առումով անտարբերութիւն սերմանելու, ազգային արժէքները՝ հայոց պատմութիւնը, հայագիտական նիւթերը, ազգային հարցերու հանդէպ նուիրումի պատրաստակամութիւնը եւ Հայաստանեայց առաքելական եկեղեցին ու հայ ազգային կառույցները տկարացնելու, Հայ դատի համաշխարհային պայքարը նսեմացնելու, նոյնիսկ սփիւռքի մէջ հաստատուած կառույցները քայքայելու սեւ գործին: Ինչպէս ընտրաշաւներու ընթացքին, նաեւ այս բազմամակարդակ գրոհին համար ՀՀ իշխանութիւնները լայնօրէն ի գործ կը դնեն խորհրդարանական մեծամասնութեան եւ գործադիր իշխանութեան տրամադրութեան տակ գտնուող պետական լծակները: ՀՀ այս իշխանութեան համար չէ մնացած որեւէ ազգային սրբութիւն, այլ միայն՝ ամէն գնով իշխանութիւնը պահելու մտասեւեռում:

Այսօր ոչ միայն հայրենի ժողովուրդը, այլեւ ՀՀ-էն դուրս հայապատկան հողերու եւ սփիւռքի հայութիւնն ալ խոր հիասթափութեան եւ ընկճուածութեան ենթարկուած է՝ ի տես այս իշխանութիւններու ապիկար ու ազգակործան քաղաքականութեան գոյացուցած հակարդ վնասներուն: Հայութեան կարեւոր շերտերու

մէջ յառաջացած է նոյնիսկ Հայաստան-սփիւռք կապերու խզում, ինչ որ անշուշտ անընդունելի երեւոյթ է, բայց նաեւ՝ դժբախտ իրողութիւն:

Մենք կը մերժենք որեւէ յուսահատութիւն եւ յանձնուողական տրամադրութիւն, որովհետեւ կը հաւատանք, որ հայութիւնը իր մէջ ունի ուժականութիւնը՝ պարտութիւններէ յաղթանակ կերտելու եւ իր ազգային արժանապատուութիւնը վերականգնելու: Յամենայն դէպս ՀՅԴ-ին համար վերջին կորուստները ժամանակաւոր են, 2020-ի հետեւանքը ճակատամարտի մը պարտութիւնն էր պարզապէս, եւ թշնամիներուն դէմ պատերազմը կը շարունակուի բոլոր ճակատներու վրայ: Մեզի համար Արցախի բռնի դատարկումը մարդկութեան դէմ գործուած մեծագոյն ոճիրներէն է, որ պէտք է սրբազրուի:

Այս համոզումով է, որ մենք փարած ենք Հայաստանի, Արցախի եւ հայութեան դատի հետապնդման գործին թէ՛ հայրենի եւ թէ՛ համաշխարհային մակարդակներով:

Այսօր, աւելի քան երբեք, անհրաժեշտ է՝ Ա) Կերտել հայրենի եւ համահայկական ազգային առողջ ուժերու համախմբում՝ վերաթարմացնելով համազգային օրակարգը, որուն առաջին յաջող փորձը կատարուած էր Յեղասպանութեան հարիւրամեակի համահայկական համախմբուածութեան օրերուն, եւ որ սակայն մնաց անաւոր ու այս իշխանութեան օրերուն ալ՝ լրիւ անտեսուած:

Բ) Ծարունակել ՀՀ-ի մէջ համախմբել ընդդիմադիր առողջ կուսակցութիւններն ու հասարակական գործիչները միասնաբար պայքարելու ապագային եւ հայութեան խորթ հանդիսացող նկրտումներուն դէմ. ձեռքագտնել ներկայ իշխանութիւններէն, որպէսզի կարելի ըլլայ կերտել ազգային նկարագրով, անհատական ազատութիւններու եւ հաւաքական իրաւունքներու վրայ հիմնուած արդար համակարգ մը եւ ՀՀ-ի քաղաքական դաշտին մէջ պաշտպանել Արցախահայկական իրաւունքները:

Գ) Պաշտպանել Արցախի եւ արցախահայկական իրաւունքները թէ՛ Հայաստանի մէջ, թէ՛ համաշխարհային բեմերու վրայ. արդէն իսկ կազմուած են Արցախի բարեկամներու համաշխարհային խումբեր, եւ կը կազմակերպուին ցոյցեր, հաւաքներ, քարոզչական արշաւներ՝ քողագրեմներով թուրք-ազերի յարձակողապաշտ եւ ցեղասպան միտումները. վերջին օրինակը այս շաբաթավերջի նախաձեռնութիւններն են, որոնք աւելի քան յիսուն քաղաքներու մէջ պիտի ներկայացնեն Արցախի հարցը եւ զայն պահեն միջազգային օրակարգի վրայ: Նեցուկ կանգնել նաեւ, որ Արցախը պահէ իր պետական կառույցները եւ որպէս վտարանդի կառավարութիւն ամբարձր արցախահայկական վերադարձի իրաւունքը մեր բոլորի օժանդակութեամբ: Եւ անշուշտ կայ մարդասիրական երեսը, որ պատերազմի օրերէն իսկ արժանացած է մեր ուշադրութեան եւ համահայկական հոգածութեան. մեր բաժինը, գլխաւորաբար՝ ՀՕՄ-ի աշխուժ ջանքերով, արդէն վաղուց ընթացքի մէջ է եւ յաջողութեամբ կը պսակուի՝ մեծաքանակ տարողութեամբ նիւթական օժանդակութիւն հասցնելով արցախահայկական:

Դ) Համահայկական հոգածութեամբ վերականգնել մարտունակութիւնն ու պատրաստուածութիւնը հայկական բանակին, որ մեր լինելիութեան եւ անկախութեան միակ երաշխաւորն է. ամէն գնով փարի մեր անկախ պետականութեան պահպանման նպատակին՝ քաջ գիտակցելով, որ իշխանութիւնները գնալու են, իսկ պետութիւնը պարտի մնալ մնալու:

Ե) Կերտել ինքնավստահ, նախաձեռնող ու հայկական ակունքներէ բխող արտաքին քաղաքականութիւն, հեռու՝ պարտուողական եւ յարատեւ միակողմանի զիջումներու կողմնորոշումներէ. աւելի քան երբեք անհրաժեշտ է ապաւինել մեր ուժերուն՝ հայկական արեւելումով յառաջ մղելու Հայաստանի ու հայութեան շահերը: Էական է հեռու մնալ Արեւմուտքի հանդէպ կոյր վստահութիւն տածելէ եւ սատարելէ արեւմտեան յոռի բարբերու հայրենիք ներածումին: Պարտաւոր ենք ազգովին անդրադառնալ, որ ո՛չ ամբողջովին արեւմտեան, ո՛չ ալ միակողմանի արեւելեան թեքումներն են, որոնք պիտի բերեն Հայաստանին անվտանգութիւն կամ խաղաղութիւն: Հաւասարակշռուած ու Հայաստանի շահերն իսկապէս պաշտպանող արտաքին քաղաքա-

կանութիւնն է միակ ճանապարհը՝ միաժամանակ շանտեսելով որեւէ շրջանային գերութ, որ կ'առնչուի Հայաստանի ճակատագրին հետ. այս ուղղութեամբ անհրաժեշտ է վերաթարմացնել հայ-ռուսական եւ հայ-իրանական յարաբերութիւնները, որոնք քայքայուեցան այս իշխանութիւններու օրօք: Ազգովին պարտինք պայքարել թէ՛ Արեւմուտքի եւ թէ՛ Արեւելքի պետութիւններու Ազրպէյճանի եւ Թուրքիոյ ունեցած գործակցական սերտ կապերուն դէմ:

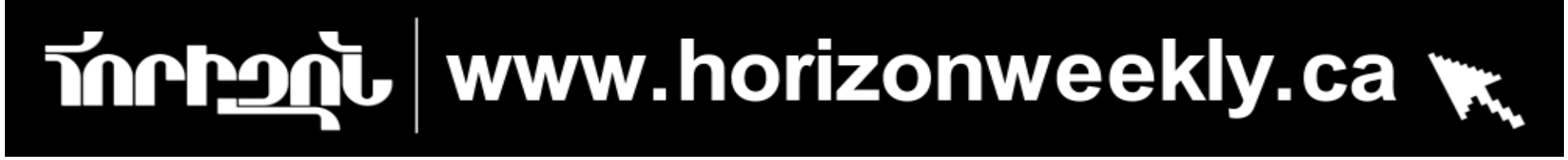
Ձ) Վերաթարմացնել եւ արդիականացնել սփիւռքի կառույցներն ու բարձրացնել կազմակերպութեամբ վերանորոգման գործընթացներուն՝ անոնց նոր աւելնեցնելով եւ յաւելեալ վճռակամութեան մղելով. կտրականապէս դէմ ենք սփիւռքը վերակառուցելու կամ վերակազմակերպելու այն սին կոչերուն, որոնք կը միտին հիմնայատակ քանդելու սփիւռքը եւ ասոր կամ անոր շահերուն հպատակեցնելով՝ անձեւ քառս եւ կամակատար հետեւորդներ ստեղծելու: Սփիւռքեան համահայկական թէ՛ տեղական կազմակերպ կառույցները աւելի քան հարիւրամեակէ մը ի վեր տարածուած գործունէութեամբ փաստած են իրենց հայանուէր ու հայրենանուէր պատրաստակամութիւնը. անշուշտ միշտ կարելի է աւելիին ձգտիլ՝ առանց սակայն հիմերը խարխիւլու. հիմնական հարց է նաեւ սփիւռքահայութեան հիասթափութիւնը փարատելու եւ հայրենիքէն օտարելու վտանգը կանխելու. Հայաստան եւ սփիւռք մէկ ամբողջութիւն են եւ, ինչպէս շարունակաբար հաստատուած ենք, յանձնառու սփիւռքը կարեւորագոյն գրաւականն է հզօր հարենիքի, եւ փոխադարձաբար՝ ազգային նկարագրով պետութիւնը լաւագոյն երաշխիքն է սփիւռքի յանձնառութեան եւ հայկական նկարագրի ամրապնդման:

Ե) Աննահանջ շարունակել համայն հայութեան շահերու պաշտպանութիւնը աշխարհով մէջ. ՀՅԴ-ի Հայ դատի հիմնական առաքելութիւններէն է ՀՀ-էն եւ ԱՀ-էն դուրս գտնուող Արեւմտահայաստանի, ջաւախահայութեան եւ առհասարակ աշխարհասփիւռ հայ փոքրամասնութիւններու իրաւունքներու պահպանումն ու ընդարձակումը: Միաժամանակ վառ պիտի պահենք ազգային ազատագրական պայքարի նուիրումը եւ հետապնդենք մեր դատը՝ բոլոր մակարդակներով ու միջոցներով:

Ը) Հայ երիտասարդութիւնը շարունակաբար ներգրաւել, քաղաքականացնել եւ մղել ծառայելու հայրենիքին ու մեր սրբազան դատին: Որպէս գործնական քայլեր թուեմ երբեք այժմէական օրինակներ միայն, առաջինը արդէն իսկ վերաբացուած ՀՅԴ կուսակցական դպրոցն է Հայաստանի մէջ ամուր հիմքերու վրայ դնելու համար երիտասարդութեան ազգային, գաղափարական եւ քաղաքական դաստիարակութիւնը. երկրորդը Հայ դատի վարժողական ծրագրիներն են, որոնք պատրաստած են ու կը շարունակեն պատրաստել նուիրեալ բանակ մը, եւ երրորդը, ինչպէս տեսնեք դեռ երկէ ՀՅԴ Զաւարեան ուսանողական միութեան հրատարակութիւններու շնորհահանդէսին, օրինակն է մեր ուսանողական ու երիտասարդական կառույցներուն, որոնք փարած կը մնան քաղաքական, գաղափարական, ազգային ու յեղափոխական արժէքներու դաստիարակչութեան, տարածման եւ մանաւանդ կիրարկման գործին:

Սիրելի՛ հայրենակիցներ, Ես ալ, իմ կարգիս կ'ուզեմ հաստատել, որ լիբանանահայութիւնը առհասարակ եւ Լիբանանի մեր կառույցը՝ յատկապէս, միշտ եղած են պատնէշի վրայ: Համահայկական բոլոր կարիքներուն հասնող Լիբանանի մեր կառույցը ամէնուրեք գործունեայ է, եւ լիբանանահայութիւնը պիտի մնայ այն հնոցը, որ համահայկական առումով կը հասցնէ գործիչներ, դաստիարակներ, դեկավարներ: Այդ պատճառով է, որ երբ Լիբանանը, որ միշտ կը հասնէ բոլորին, որոշ ժամանակ մը ինք դարձաւ կարիքաւոր, հայաշխարհը ձեռք երկարեց նաեւ Լիբանանին: Բոլորին՝ վարձքը կատար, վստահ ենք, որ նոյն ուժականութեամբ եւ աշխուժութեամբ պիտի մնաք պատնէշի վրայ:

Այսօր ձեր՝ հայ ժողովուրդի առջեւ Դաշնակցութիւնը կը վերանորոգէ իր վճռակամութիւնը՝ մեր երկարաշունչ պայքարը աներեր յառաջ տանելու, հայութեան անժամանցելի իրաւունքները պահպանելու եւ Հայաստանն ու հայութիւնը իր թշնամիներէն աննահանջ պաշտպանելու համար:

ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

Է. ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3, Փետրուար 2024

ՄԵԾ ՊԱՀՔԸ ԱՌԻԹ՝ ԻՆՔՆԱՄԱՔՐՄԱՆ

Մեծ Պահոց քառասորեայ ճամբորդության պիտի մեկնինք: Ինչ պետք է ընել: Քրիստոս մեզ կը թելադրէ ապաշխարել, «Որովհետեւ Երկնքի Արքայութիւնը մօտեցած է» (Մատթեոս 4:17): Սակայն ինչ կը նշանակէ ապաշխարել: Ապաշխարել կը նշանակէ վերափոխել մեր կեանքը: Կը նշանակէ Քրիստոսի ուսուցումներուն հետեւելով խորանալ մեր «հոգետր ես»-ին մէջ, մեր հոգետր կեանքը հարստացնելու եւ ըստ այնմ պատրաստելու մեր սրտերը Յարութեան ուրախութեան: Ապաշխարութեան կոչը դարերու խորքէն եկող արձագանք մըն է՝ մարգարէներուն, Յովհաննէս Մկրտիչին եւ թէ՛ մեր Տիրոջ Յիսուսի Քրիստոսի կողմէ մեզի տրուած յստակ պատգամ մըն է անդրադառնալու մեր սխալ արարքներուն, մեր մեղքերուն: Պատգամ մըն է յատկապէս մեզի ուղուած՝ մեղաւորներու եւ տկարներու հեռանալու այն ուղիներէն, որոնք մեզ կը հեռացնեն Աստուծմէ՛ եւ մեր նմաններէն: Արդ այդ պատգամին համաձայն պետք է ընտրել ապաշխարութեան ճամբան, սրտի եւ մտքի շրջադարձ կատարելու դէպի աստուածայինը:

Մեծ Պահքը առիթը կուտայ մեզի ազնուօրէն քննելու մեր կեանքը, թէ որոնք են այն շեղումներն ու սխալները որոնք մեզ կը հեռացնեն ճշմարիտէն՝ Աստուծմէ: Որքանով սէր, կարեկցանք եւ արդարութիւն կը սերմանենք մեր գործերուն, մեր յարաբերութիւններուն եւ մօտեցումներուն մէջ: Որքանով կը խնամենք մեր հոգիները եւ կը ծառայենք բարիին եւ մանաւանդ կարիքաւորին: Այս հարցերը ճիշդ ուղղութիւնը կուտան եւ կ'առաջնորդեն մեզ Մեծ Պահոց հոգետր ճամբորդութեան: Մէկ խօսքով պահքը թոյլ չի տար յանձնուելու, ընդհակառակը մեզի առիթը կուտայ վերադարձի:

Փորձենք ապահովել մեր հոգետր կեանքի աճը, ողորմութեամբ, աղօթքով եւ ծոմապահութեամբ: Սակայն պայմանը հետեւեալն է ինչպէս կը կարդանք Մատթեոս Աւետարանի 6-րդ գլխուն մէջ. «Եթէ ողորմութիւն պիտի ընենք ո՛չ մարդոցմէ՛ փառաւորուելու ակնկալութեամբ, եթէ մեր Տիրոջ հետ սրտբաց եւ անկեղծ պիտի աղօթենք, ո՛չ կեծաւորներու նման, եւ եթէ ծոմ պիտի պահենք, ո՛չ մարդոց հաճելի ըլլալու համար, այլ քաջ գիտնալով որ անտեսանելի մեր հայրը այս բոլորը կը տեսնէ եւ կը հատուցանէ, կը վարձատրէ մեզ: Մէկ խօսքով պետք է հրաժարինք այն բոլոր սովորութիւններէն եւ արարքներէն, որոնք կը խոչընդոտեն մեր հոգետր աճին. ընդհակառակը պետք է ընտրենք այն գործերը, այն վերաբերմունքը, այն մօտեցումները, այն կեանքը, որ մեզ աւելի կը մօտեցնէ Աստուծոյ եւ կը խորացնէ մեր կապը Իր հետ:

Արդարեւ արթուն եւ պատրաստ ըլլանք, ինչպէս Պետրոսի նամակին մէջ կը կարդանք. «Որովհետեւ ձեր թշնամին, առիծի պէս մոնչելով կը շրջի եւ կլլելու համար մէկը կը փնտռէ» (Ա. Պետրոս 5:8): Արթուն պետք է ըլլանք, «հագովիք արդարութեան զօրհը, կապենք ճշմարտութեան գօտին» եւ յարատեւ աղօթելով, ողորմութեան գործերով եւ ծոմապահութեամբ հեռանանք մեր վատ սովորութիւններէն յաղթահարենք մեր ներքին թշնամիին՝ բանասարկու չարին, այն ատեն մեր հոգետր պայքարին մէջ կը յաջողինք եւ կը յաղթահարենք ամէն դժուարութիւն: Մէկ խօսքով Քրիստոսի հետ խաչի ճանապարհէն անցնելով, չարչարակից դառնանք Իրեն եւ պատրաստ ըլլանք հասնելու Մեծ Օրուան՝ Յարութեան Արշալոյսին:

Հետեալաբար եկէ՛ք հոգետր ու անտեսանելի մեր պայքարը շարունակենք եւ աստուածահաճոյ ճանապարհով ընթանանք եւ ապաշխարութեան ճամբով Մեծ Պահքը նկատենք առիթ՝ ԻՆՔՆԱՄԱՔՐՄԱՆ:

ԲԱՐԳԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Պահքը հաստատուած է եկեղեցոյ հայրերուն կողմէ, որպէսզի մենք հոգեպէս աճինք, ներքնապէս բարեխառնինք եւ մտապէս պատրաստուինք Յիսուս Քրիստոսի Յարութեան տօնը դիմաւորելու:

Պահեցողութեան շրջանը միայն ուսելիքներէ զրկուիլը չէ, այլ ինքնասրբագրութեան շրջան է: Ըլլալու սիրող, համբերատար եւ իրար համար աղօթող:

Ինչպէս երբեմն բժիշկներ որոշ կերակուրներ կամ արարքներ կ'արգիլեն մարդոց, որպէսզի անոնց վնասուած ֆիզիքական տկարութիւնները առողջանան եւ վերաշխուժանան, նոյնպէս նաեւ հոգետր բժիշկներ՝ եկեղեցոյ հայրապետներ եւ վարդապետներ պահեցողութիւնը սահմանած են, որպէսզի հաւատացեալները կարենան աղօթքով եւ ինքնազրկումով իրենց հոգիները բժշկել եւ կատարեալ առողջութեամբ դիմաւորել Յարութեալ Քրիստոսը:

Մեծ Պահքը կը սկսի Բուն Բարեկենդանի կիրակիին յաջորդող երկուշաբթին: Բուն Բարեկենդանի օրը կը ծափուինք, կ'ուտենք, կը խմենք, դրախտին մէջ Ադամին ու Եային հետ կ'ուրախանանք եւ այդ ուրախութիւնը մեր ետին ձգելով կը փորձենք ըլլալ աւելի համբերատար, ժուժկալ եւ աղօթող եւ այսպէս է, որ կ'ապրինք մեծ պահոց շրջանին:

Գեղեցիկ կերպով մը եկեղեցոյ Հայրեր Մեծ Պահքի կիրակիները այնպէս մը դասաւորած են, որ ամէն կիրակի տարբեր աւետարանական պատմութեան մը ընդմէջէն հաւատացեալներ կարողանան զօրացած ու վերանորոգուած դիմաւորել Ս. Զատիկը:

Բուն Բարեկենդանի դրախտաւայել մթնոլորտէն ետք, մենք ալ Ադամին ու Եային հետ մեր գործած մեղքերուն համար դրախտէն վտարուած պէտք է զգանք, որպէսզի կարենանք Անառակ Որդիին զղջումի ու խղճահարութեան զգացումներով ապաշխարել աշխարհի վայելքներէն եւ դառնալ Հայր Աստուծոյ գիրկը:

Յաջորդ հանգրուանով կը սորվինք մեզի տրուած շնորհները ուրիշներու բարիքներուն համար տնտեսել եւ մեր բոլոր դատերը յանձնել միակ արդար դատաւոր Աստուծոյ, որպէսզի ամէն օր մեր աղօթած «Եկեցցէ Արքայութիւն Քո» տողը իրականանայ գալստեան կիրակի օրը:

Մեծ Պահքի ճամբորդութեան՝ Արտաքսման, Անառակի, Տնտեսի, Դատաւորի եւ Գալստեան կիրակիները անցած ըլլալով, մենք ալ Երուսաղէմի մանուկներուն հետ կը դիմաւորենք Յիսուսը, որ յաղթական մուտք գործէ մեր սրտերուն մէջ եւ մաքրագործէ զանոնք:

Աագ Շաբթուան սուրբ օրերուն ընթացքին Պահքի քառասուն օրերու փորձարութիւններէն սորված ըլլալով հոգեպէս զօրացած, Քրիստոսի հետ մենք ալ կը մատնուինք, կանարքուինք, կը չարչարուինք, կը ծաղրուինք, կը խաչուինք, կը թաղուինք, որպէսզի Քրիստոսի հետ այս բոլորէն անցնելով մենք ալ արժանի ըլլանք Իր հետ Յարութիւն առնելու, ուրախանալու եւ Նոր կեանք մը ապրելու:

Հետեալաբար սիրելի ընթերցող, պահեցողութեան այս շրջանը վերասրբագրութեան առիթ մը թող ըլլայ իւրաքանչիւրիս համար, որպէսզի կեանքի նոր էջ մը բանալով անցեալին գործուած մեղքերէն ազատինք եւ ըլլանք օրինակելի քրիստոնէաներ:

Հայր Յակոբ

ՈՍԿԵՂԵՆ ՀԱՄԱՐ

«Ձեր սէրը թող անկեղծ ըլլայ: Ատեցէ՛ք ինչ որ չար է եւ բարիին կառչած մնացէ՛ք» (Հռոմայեցիս 12.9):

“Love must be completely sincere. Hate what is evil, hold on to what is good.” (Romans 12:9)

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐԸ ԿԸ ԽՕՍԻՆ

ՇՆՈՐՀԸՆ ՈՒ ՓՈՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՒ ՄԻԱՅՆ ՏԻՐՈՋ ԿԱՌՉԻԸ (ԲԱԺԻՆ Գ.)

«Աստուծոյ խոստումներն ու մարգարէութիւնները կը կատարուին զանգան փորձութիւններու եւ դառնութիւններու միջոցաւ, եւ բոլոր անոնք, որոնք միայն Տիրոջ կը կառչին՝ կը փրկուին չարին փորձութենէն»:

ՄԷԿ նպատակի վրայ կեդրոնանալ

10.- Սակայն, անկարելի է, որ ռեւէ մարդ ինքզինք փրկէ եւ երկնային սէրը ձեռք ձգէ, եթէ երբեք ինքզինք չօտարացնէ այս աշխարհին պատկանող բոլոր երեւոյթներէն եւ ինքզինք զոհելով՝ Քրիստոսի սէրը չհանդիմանէ: Աւելին. եթէ ան ինքզինք չմերկացնէ նիւթական բոլոր մտահոգութիւններէն եւ հետաքրքրութիւններէն, որպէսզի ամբողջութեամբ գրաւուի եւ պարապի մէկ եւ միակ նպատակով: Եւ այդ բոլորին մէջ, ան պատուիրաններուն լոյսով ընթանայ, որպէսզի իր բոլոր հետաքրքրութիւններն ու հետապնդումները կեդրոնանան, յայտնաբերելու աննիւթական մտքին էութիւնը եւ գաղտնիքը, թէ հոգին ինչպէս պէտք է զարդարել պատուիրաններով, առաքինութիւններով եւ երկնային զարդերով: Այսինքն՝ Հոգին զարդարանքներով եւ Քրիստոսի անմեղութեան եւ սրբութեան հաղորդակցութեամբ: Որպէսզի, եթէ ամէն ինչ ուրանայ եւ ձերբազատի երկրաւոր ու նիւթական արգելքներէն, ինչպէս նաեւ՝ երկրաւորի սէրէն, սէր՝ հանդէպ ծնողքի, հարազատներու եւ կամ բարեկամներու նկատմամբ, երկրաւոր իշխանութեան, փառքի, պատիւի եւ այլ հարստութիւններու կամ մարմնաւոր ու երկրաւոր երեւոյթներու կառչածութիւն: Իր մտքին հետաքրքրութիւններն ու զբաղմունքները կեդրոնացնելով՝ կարենայ ամբողջապէս յոյսով եւ ակնկալութեամբ սպասել Հոգին իր վրայ հանգչելուն, ինչպէս Տէրը կ'ըսէ. «Եւ ձեր համբերութեամբ պիտի փրկէք ձեր հոգիները» (Ղկ 21.19), նաեւ «Դուք նախ խնդրեցէ՛ք որ Աստուծոյ արքայութիւնը գայ. եւ Աստուած այդ բոլորը անվիճակ պիտի տայ ձեզի» (Մտ 6-38):

11.- Այն մարդը, որ յարատեւ գիտակցութեամբ կը ջանայ ու կ'աշխատի, միշտ զգաստ կ'աղօթէ եւ հնազանդութիւն կը ցուցաբերէ աստուածային գործերուն

մէջ, այդպիսին միայն կրնայ ազատիլ չար սատանաներուն խաւարէն:

Միայն Աստուծոյ կառչիլ

Միտքը, որ անհոգ չի գտնուիր ինքնաքննութեան եւ զԱստուած խնդրելու աշխատանքին մէջ, կը փրկէ իր անձը, որ ցանկութիւններով կորսուած էր: Այդպիսին կը փրկէ իր անձը՝ ինքզինք որպէս Տիրոջ սիրոյն գերի ընծայելով, ամենայն նախանձախնդրութեամբ, զօրութեամբ եւ կառչելով միայն մեր երկնաւոր Հօր, ինչպէս որ գրուած է. «Բոլոր մտքերը գերելով՝ Քրիստոսի հնազանդութեան կը բերենք» (Բ. Կր 10.5): Որպէսզի նման ջանասիրութեամբ, կարօտով եւ խնդրանքով միտքը «Կարենայ Տիրոջ հետ մէկ հոգի ըլլալ» (Ա-Կր 6.17): Այս է սոսի Քրիստոսի պարգեւն ու շնորհքը, որոնք ամէն տեսակ բարի գործեր կատարելու պատրաստ հոգիի անօթին մէջ կը հանգչին: Եւ հոգին այ իր ազատ ընտրութեամբ ու յօժարակամութեամբ հեռու կը փախչի աշխարհային մոլորեցուցիչ հրապոյրներէն, փառքէն, պատիւէն, մարմնաւոր ցանկութիւններէն, ինչպէս նաեւ՝ մեղաւորներու եւ զԱստուած ծաղողներու ընկերակցութենէն:

12.- Երբ անձ մը ինքզինք ամբողջապէս Տիրոջ կը յանձնէ, միայն անոր կը կառչի, անոր կամքին համաձայն կ'ընթանայ եւ Քրիստոսի Սուրբ Հոգին անհրաժեշտ պատիւը կ'ընծայէ, այն Հոգին՝ որ իր վրայ եկաւ ու հանգչեցաւ: Այն ատեն միայն այդպիսին արժանի կը համարուի անոր հետ մէկ հոգի եւ մէկ էութիւն ըլլալու, ինչպէս առաքեալը կ'ըսէ. «Ով որ Տիրոջ միանայ՝ անոր հետ մէկ հոգի կ'ըլլայ» (Ա. Կր 6.17): Բայց երբ մարդ ինքզինք այս աշխարհի մտահոգութիւններուն յանձնէ, երկրաւոր ու նիւթական փառք, պատիւ ու անուն հետապնդէ եւ մուրայ, ինքզինք երկրաւոր մտածումներու

գերին դարձնէ եւ կամ երկրաւոր ու նիւթական որեւէ շոշափելի գանձի, այդպիսին, եթէ նոյնիսկ ցանկայ ազատագրուիլ, փրկուիլ ու փախչիլ ցանկութիւններու խաւարէն, որոնցմով կալանաւորած են զինք չարին զօրութիւնները, բնաւ չի կրնար փախչիլ: Եւ հիմնական պատճառն այլ անոր չարին գործերը սիրելն է, ինչպէս նաեւ՝ ամբողջապէս եւ կատարելապէս զանոնք չատելը:

13.- Այդ պատճառով այլ անխախտ հաւատքով եւ անվարան սրտով պէտք է մենք մեզ Տիրոջ գալուստին պատրաստենք, անոր հետեւորդները ըլլանք եւ կատարենք ամէն ինչ՝ որ ան կ'ուզէ եւ «չմոռնանք գործադրել իր հրահանգները» (Սղ 103.18): Ուստի, կատարելապէս մեր անձերը անջատենք եւ հեռացնենք աշխարհասիրութենէն եւ փոխարէնը՝ միայն Տիրոջ կառչենք: Որպէսզի ինք միայն ըլլայ մեր միտքը զբաղեցնողը, մտահոգութիւնն ու միակ փափաքը: Իսկ եթէ կարգ մը մարմնաւոր աշխատանքներու կարիքը ունինք, աշխատանքներ՝ որոնք պարտականութեան եւ Աստուծոյ հնազանդութեան համար տրուած են մեզի, նոյնիսկ այդ պարագաներուն, թոյլ չտանք, որ մեր միտքը հեռանայ Աստուծոյ սէրէն, անոր կարօտէն ու զինք խնդրելէն: Եւ եթէ այս ձեռով միշտ զգաստ եւ արթուն սրտով ջանանք ու աշխատինք ուղիղ մտադրութեամբ քայլել արդարութեան ճանապարհէն, ապա անվարան կը ստանանք իր Հոգին խոստումը եւ շնորհքով կը փրկուինք խաւարին կորուսիչ ցանկութիւններէն, եւ այն ատեն արժանի կ'ըլլանք յափտենական թագաւորութեան եւ Քրիստոսի հետ անվախճան կեանքը վայելելու փառքին՝ փառաւորելով Հայրը, Որդին եւ Սուրբ Հոգին, յափտեանէ մինչեւ յափտեան: Ամէն:

Մեծն Սուրբ Մակար (Կերթ)

GREAT LENT

Saint Augustine of Hippo:

“Fasting cleanses the soul, raises the mind, subjects one’s flesh to the spirit, renders the heart contrite and humble, scatters the clouds of concupiscence, quenches the fire of lust, and kindles the true light of chastity.”

Saint Clement of Alexandria:

“As the limbs are governed by the commands of the head, so is bodily service guided by spiritual command... Therefore, let us not be children in understanding: ‘Brethren, be not children in understanding,’ says the Apostle. The way of children is deceitful. For boys are unstable and changeable, so as to say sometimes what is true, at other times what is false.”

Saint Ignatius of Antioch:

“A Christian is not his own master; he belongs to Christ. Let us then serve Christ, recognizing that we are in his service. We are not our own; we have given a price for ourselves. Our freedom has been bought at a great price.”

Saint Irenaeus of Lyons:

“The business of fasting consists not merely in abstinence from food, but in withdrawing from sinful practices. Since our bodies have been endowed with reason, they are our servants, not our masters. By fasting, we recover what we have lost by intemperance.”

Saint Athanasius:

“Fasting is the weapon of protection against demons. Our Guardian Angels are clothed with the armour of fasting.”

Saint Basil the Great:

“As physicians have more regard to diet than to medicines; so, with a view to the cure of the soul, rather than to those methods which are external, let us especially apply fasting.”

ԱՌԱՎՍ ԶԻՆՉ ՅՈՒՑԱՆԷ...

ԽԽԽԽԽԽԽԽԽ ԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆԸ

Մէկը խխունջը կ'աղաչէր ըսելով.
- Դուքս եկուր որ այլազան ձեւերով պատուեմ քեզ:
Խխունջը կ'ըսէ.
- Մէկը տեսած չէ ուրիշներու հանդէպ պատուասէր ըլլալը, ինչպէս ինծի հանդէպ պիտի ըլլաս: Այդպէս չէ, դուն իմ արեան կը ցանկաս: Եւ դուքս չելլելով, զգուշութեամբ կ'ազատի անկէ:

Այս առակը կը զգուշացնէ մեզ, որ այլազգիներու խաբէութեան չհաւարանք, նկատի ունենալով անոնց անցեալի խաբէութիւնը ուրիշներու նկատմամբ: Որովհետեւ անոնք ոչ թէ կը պատուեն այլ քրիստոնեաներու արեան եւ ստրագուածքներուն կը ցանկան:

ՄԽԻԹԱՐ ԳՕԸ

ՄԻՄԵՆՆ ԾԵՐՈՒՆԻՆ ԵՒ ԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐԵՈՒՇԻՆ

Մարիամն ու Յովսէփը Յիսուսի ծնունդէն յետոյ զինք Երուսաղէմի տաճար տարին: Հոն, Սիմէոն անունով Աստուծոյ հաւատարիմ ծերունի մարդ մը կար: Ան գիտէր, որ Յիսուս բոլոր մարդոց փրկիչն է, եւ երկար տարիներ սպասեր էր Յիսուսի ծնելուն: Երբ տեսաւ, շատ ուրախացաւ գրկեց Յիսուսը եւ ըսաւ.

- Ով Աստուած, հիմա հանգիստ կրնամ մտնիլ: Տաճարին մէջ կը ծառայէր նաեւ Աննա անունով բարեպաշտ կին մը: Երբ տեսաւ

Յիսուսը, ըսաւ.

- Ասիկա Աստուծոյ Որդին է՝ աշխարհի Փրկիչը:

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՅԻ ԱՇԱԿԵՐՏԻՆ ԳՐՔՈՅԿԸ

ՓԱԿԵԱԼ ԽՈՐԱՆ

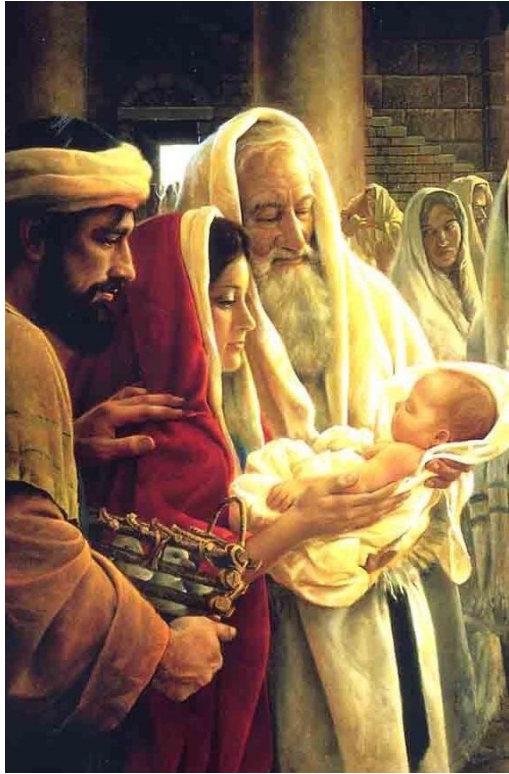
Բուն Բարեկենդանը կանխող Շաբաթ երեկոյեան խորանին վարագոյրը կը գոցուի եւ միանգամայն ծիսակարգի փոփոխութիւն տեղի կ'ունենայ:

Ս. Սեղանը կ'առանձնանայ հաւատացեալներու տեսողութենէն եւ Ս. Աւետարանը սեւ քօղով կը պարուրուի: Տէրունի եւ սուրբերու ռեօկոչումները տեղի կու տան զըջումի, ներհայեցողական կեանքի եւ ապաշխարութեան աղօթքներուն ու շարականներուն:

Նախաձնողներու մեղքը ժառանգած մարդը, եկեղեցոյ յարկէն ներս ինքզինք դէմ յանդիման կը գտնէ աստուածային սիրոյ եւ գութի հայրական կեցուածքին եւ զըջումն ու ապաշխարութիւնը կը դառնան գրաւական մեր մեղքերու ներման եւ քաւութեան:

Մեծ Պահքի շրջանն է այս, որ 48 օրերու տեսողութեամբ կը ներկայանայ մեզի: Մեծ Պահոց առաջին օրը մեր ժողովուրդին կողմէ կոչուած է փակեալ Խորան, որովհետեւ եկեղեցոյ վարագոյրը գոց է եւ Ս. Սեղանը ծածկուած հաւատացեալներու տեսողութենէն: Խորանին փակուիլը հրաւիր է, որ մեր հոգիներուն եւ սրտերուն վարագոյրները փակենք արտաքին աշխարհին եւ վայելքներուն առջեւ, եւ զրկանքով ու ներհայեցողական կեանքով որոնենք նոր կեանքի մը արշալոյսը, որ հրաշափառ Ս. Յարութեամբ պիտի ծագի մեր կեանքին մէջ:

ՏԵԱՌՆԵՆԴԱՌԱԶ

«Այժմ, ղկ Տէր, համաձայն քու խոստումիդ՝ ձգէ որ ծառայ խաղաղութեամբ մեռնի. որովհետեւ աչքերովս տեսայ Փրկիչը»: (Ղկ. Բ. 29)

Յիսուսի քառասնորեայ տաճար ընծայման տօնն է Տեառնընդառաջը: Օրմանեան Սրբազան բառը ստուգաբանած է, ըսելով. - Ելանել ընդ առաջ Տեառն, Տիրոջ ընդառաջ երթալ, Տիրոջ այցի երթալ: Իսկ անցեալի ժողովրդային խօսակցութեան մէջ կ'ըսուէր՝ Տէրնտես, այսինքն Տիրոջ տեսութեան երթալ:

Ինչ էր առիթը այս այցելութեան:

Ղուկաս Աւետարանիչ հետեւեալ տեղեկութիւնը կու տայ. «Յովսէփն ու Մարիամը մանուկը Երուսաղէմ տարին Տիրոջ ընծայելու համար, որովհետեւ Տիրոջ Օրէնքին մէջ գրուած է.- Տիրոջ պէտք է նուիրուի ամէն արու զաակ, որ մօրը

առաջին զաակն է. ինչպէս նաեւ Տիրոջ Օրէնքին համաձայն զոհ մատուցանելու՝ զոյգ մը տատրակ կամ աղանիի երկու ձագ » (Ղկ 2.22-24):

Ահաասիկ վերոյիշեալ օրէնքին համաձայն էր, որ Յովսէփ ու Մարիամ Յիսուսը տաճարին ընծայեցին:

Ընծայման այս Խորհուրդին մէջ, անշուշտ թէ հրէական ասանդութեան գործադրութիւնը կար, բայց հիմնական եւ կարեւոր դէպքը՝ ինչ որ տաճարին մէջ պատահեցաւ, Սիմոն ծերունիի Յիսուս մանուկի ապագայի մարգարէութիւնն էր:

Ինչպէս կ'ըսէ Սրբազան Աւետարանիչը. - «Սիմոն իր գիրկը առաւ փոքրիկը եւ գոհաբանեց զԱստուած, ըսելով. - Այժմ ղկ Տէր, համաձայն քու խոստումիդ՝ ձգէ, որ ծառայ խաղաղութեամբ մեռնի որովհետեւ աչքերովս տեսայ Փրկիչը, որ ղրկեցիր բոլոր ժողովուրդներուն, որպէս լոյս՝ հեթանոսները լուսատրելու եւ քու ժողովուրդիդ՝ Իսրայէլի փառքը ըլլալու», (Ղկ 2.28- 32):

Քրիստոս որպէս յաւերժական Լոյս՝ աշխարհ եկաւ եւ որպէս Լոյս՝ աստուածային իր առաքելութիւնը կատարեց:

Ահա թէ ինչու 13 Փետրուարի երեկոյեան՝ Տեառնընդառաջի նախատօնակին, եկեղեցոյ Մայր Խորանի կանթեղէն ստացուած լոյսը կը բաշխուի ժողովուրդին, եւ հաւատացեալներ այդ լոյսը վառած մոմերով տուն կը տանին:

Նոյն լոյսով կը բռնկեցնեն նաեւ խարոյկը, ինչ որ ասանդութեամբ մեզի փոխանցուած սովորութիւն մըն է:

Ոմանք զայն կը նկատեն հեթանոսութենէ փոխանցուած տօնի մը մնացորդացը:

ՎԷՄՔԱՐ

Վէմքարը, Սրբալոյս Միւռնոնով օծուած այն մարմարեայ քարն է, որ եկեղեցոյ չգոյութեան պարագային, կարելի է զայն սրահի մը մէջ, սեղանի մը վրայ դնել եւ Ս. Պատարագ մատուցանել:

Վէմքարին վրայ պէտք է քանդակուած ըլլայ Սուրբ Խաչը:

Վէմքարի գործածութիւնը յատկապէս ընդհանրացած էր գաղթականութեան օրերուն, երբ պարզ հաւաքատեղիներուն մէջ կը կատարուէին Ս. Պատարագները:

Իսկ այսօր, գրեթէ մեր բոլոր գաղութներուն մէջ օծեալ եկեղեցիներ ունինք, օծեալ Սուրբ Սեղաններով:

Այսուամենայնիւ, առաջնորդարաններ եւ եկեղեցիներ իրենց տրամադրութեան տակ պէտք է ունենան վէմքար մը, անակնկալ պարագաներուն գործածելու համար:

Այստեղ պէտք է արձանագրել, որ երբ եկեղեցոյ Սուրբ Սեղանը տախտակաշէն է, վէմքարը անպայմանօրէն անոր կեդրոնը պէտք է դրուած ըլլայ, որպէսզի պատարագիչ եկեղեցականը Սուրբ Սկիհը անոր վրայ հանգչեցնելով կատարէ Սուրբ Պատարագը:

ԱՂՕԹՔ ՍՈՒՐԲ ԵՓՐԵՄ ԽՈՒՐԻ ԱՍՈՐԻԷՆ

Մեղանչեցի եզի դէմ, Տէր, մեղանչեցի, որովհետեւ յանցապարտ գտնուեցայ պատուիրաններուդ: Կեանքի լոյսէն ելլելով՝ մեղքի խաւարին մէջ մտայ. աղտեղութեանց ցանկալով՝ քու սէրէդ հեռացայ. չարէն բռնուեցայ եւ կորստեան որդի եղայ: Ողորմէ ինձի բազմամեղիս, Բարերար, որովհետեւ միայն Դուն մարդասէր ես:

Քեզի ապաւինեցայ, Տէր, որ մեղաւորներու քաւարան ես, բարիի՝ շտեմարան, փախչողիս՝ ապաստանարան, թշնամիս ըրէ փախստական: Ո՛չ որ ունիմ անձիս պահապան: Փրկէ վտանգէ, ազատէ որոգայթներէ, եւ արժանացուր զիս յախտեանական լոյսի որդիդ ըլլալու:

Ողորմէ ինձի, կեանքի Տէր, մեղքերուս քաւիչ եւ խնդրանքներուս կատարիչ, կապանքներէ արձակող, պարգեւներ բաշխող, եւ շնորհքներ տուող:

Տէր, լսէ աղաչանքս եւ ընդունէ պաղատանքս: Քաւէ յանցանքներս եւ կատարէ խնդրանքներս. արձակէ կապանքներս եւ բժշկէ հոգիս. առողջացուր մարմինս եւ ուղղէ ճամբաս: Փութացուր զիս որպէսզի սուրբերուդ օթեանը ժամանեմ:

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆԶԻՆ ԿԱՆՈՆԸ

ԿԱՆՈՆԱԿԱՆ ԵՒ ՈՉ-ԿԱՆՈՆԱԿԱՆ ԳԻՐՔԵՐ

Աստուածաշունչը գիրքերու ամբողջութիւն մըն է: Երբ եւ ինչպէս այս գիրքերը իրարու քով եկան, կազմելու համար մէկ ամբողջութիւն, եւ ղկ իրարու քով բերաւ զանոնք: Հարցումը կարեւոր է, որովհետեւ այդ գիրքերը, գրուած մէկ առ մէկ, պատմական բաւական երկար ժամանակաշրջանի մը վրայ, որ չորս 1500 տարիներ կ'ընդգրկէ, պատահականօրէն իրարու քով եկած չեն: Անոնց մէկտեղումը արդիւնք է ընտրութեան մը, որ կատարուած է որոշակի սկզբունքի մը հիման վրայ, Աստուծոյ ժողովուրդին առաջնորդութեան կոչուած անձերուն համախումբ որոշումով:

Կը բաւէ կարդալ նոյնինքն Աստուածաշունչը, տեսնելու համար, թէ անցեալին եբրայեցի ժողովուրդին հոգեւոր թէ ընկերային-քաղաքական կեանքի զանազան երեսները միայն մէկ արձանագրութիւն չեն ունեցած, այլ գրի առնուած են բազմաթիւ կերպերով: Այսպէս, օրինակ.

1.- Աստուածաշունչը կը յիշատակէ, որ Եգիպտոսէն ելլող եբրայեցիները ամորհացիներուն դէմ բազմաթիւ պատերազմներ մղեցին ու յաղթանակներ տարին, եւ այդ բոլորը արձանագրուած են «Տիրոջ պատերազմներու գիրքին մէջ» (Թ. 21.14):

2.- Յեսուի գիրքին մէջ, Գաբաւոնի նշանաւոր պատերազմին առիթով կը կարդանք. «Միթէ ասիկա Ուղիղին գիրքին մէջ գրուած չէ՞» (Յես 10.13: Հմմտ Բ. Թգ 1.18):

3.- Թագաւորաց Գ. գիրքին մէջ, Սողոմոնի պատմութեան աւարտին կը կարդանք. «Եւ Սողոմոնի մնացորդ պատմութիւնը եւ անոր բոլոր ըրածները եւ անոր իմաստութիւնը՝ ահա Սողոմոնի պատմութեան գիրքին մէջ գրուած են» (Գ. Թգ 11.41):

4.- Նոյն գիրքին մէջ, Սողոմոնի թագաւորութիւնը երկուքի բաժնող Երոբոամի համար կը կարդանք. «Եւ Երոբոամի մնացորդ պատմութիւնը... ահա Իսրայէլի թագաւորներուն Յիշատակաց գիրքին մէջ գրուած է» (Գ. Թգ 14.19):

5.- Սողոմոնի որդիին՝ Ռոբոամի կեանքի աւարտին, նոյն գիրքը կը վկայէ. «Եւ Ռոբոամի մնացորդ պատմութիւնը եւ անոր բոլոր ըրածները ահա Յուդայի թագաւորներուն Յիշատակաց գիրքին մէջ գրուած են» (Գ. Թգ 14.29):

6.- Եհովայի պաշտամունքը վերահաստատող եւ տաճարը բարեկարգող Եոսիա («Յովսիա») բարեպաշտ թագաւորին մահուան առիթով կը կարդանք, թէ «Երեմիա [մարգարէ] Եոսիայի վրայ ողբ ըսաւ, եւ բոլոր երգեցողները, այր ու կին, մինչեւ այսօր իրենց ողբերուն մէջ կը յիշեն Եոսիան, եւ այդ ողբերը երգելու սովորութիւնը մտցուցին Իսրայէլի մէջ. եւ ահա [անոնք] ողբերու [գիրքին] մէջ գրուած են» (Բ. Մն 35.25), եւլն:

Այսպէս, Աստուածաշունչը այժմ մեզի անձանօթ գիրքեր կը յիշատակէ (տե՛ս նաեւ Ա. Մն 29.29: Բ. Մն 12.15, 20.34. Եզր 4.15: Եսթ 2.23, 9.32), որոնք թէպէտ Աստուծոյ ժողովուրդին պատմութեան աղբիւրներն են, բայց Աստուածաշունչին մաս չեն կազմած եւ չեն կազմեր:

Յստակ կը դառնայ, որ սկիզբէն իսկ կար գատորոշումը «աստուածաշունչ» գիրքերուն եւ ոչ-աստուածաշունչ գիրքերու: Ամէն գրուած բան աստուածաշունչ չէր նկատուեր, նոյնիսկ եթէ անիկա կը խօսէր «Տիրոջ պատերազմներուն» մասին, կամ կը պատմէր Տիրոջ ծառային՝ Յեսուի մասին:

ԶԱՐԵՀ ԱՐՔ. ԱԶՆԱԻՈՐԵԱՆ (ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ 2)

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ

Ո՛վ է Աստուած:

Ինչպէս որ տեսանք Հաւատամքի մէջ, Աստուած է բոլոր տիեզերքին արարիչը, եւ Տէր Յիսուս-Քրիստոսով յայտնուած եւ բացատրուած Հայրը:

Ո՛ր է Աստուած:

Աստուած մարդոց պէս մարմնաւոր էակ մը չէ, որ տեղ ունենայ: Հոգի է Ան եւ ամենուրեք, այսինքն՝ ամէն տեղ:

Ինչ ըսել է աստուածաբանութիւն:

Աստուածաբանութիւն կը նշանակէ պաշտել զԱստուած, ծառայել Աստուծոյ: Մարդիկ կը ծառայեն Աստուծոյ երբ կը սիրեն զայն իրենց բոլոր հոգիով եւ կը պահեն աստուածային պատուիրանքը եւ կ'աղօթեն անոր:

Ինչո՞ւ համար աստուածաբանութիւն պիտի ըլլանք:

Որովհետեւ Աստուած մեր արարիչն է. մեր վայելած բոլոր բարիքները ան կու տայ մեզի. ան սիրեց մեզ եւ միշտ կը սիրէ:

Աստուած ինչպէ՞ս կը սիրէ մեզ:

Սուրբ Աւետարանի մէջ կը կարդանք. Աստուած այնքան սիրեց աշխարհը (մարդկութիւնը), որ նոյնիսկ իր Միածին Որդին տուաւ անոր համար (Յի 3.16), այսինքն Տէր Յիսուս-Քրիստոսը, որ յայտնեց մարդոց, թէ ո՛վ է Աստուած եւ թէ ինչպէս պէտք է աղօթել իրեն:

Աստուած կը տեսնուի:

Ո՛չ: Քանի որ Աստուած հոգի է, չի տեսնուիր մարմնի աչքերով. բայց կը տեսնուի կամ կը յայտնուի մաքուր սիրտ ունեցողներուն: Սուրբ Աւետարանը կ'ըսէ. «Երանի անոնց որ մաքուր սիրտ ունին. որովհետեւ անոնք զԱստուած պիտի տեսնեն» (Մտ 5.8):

Աստուած ուրիշ կերպով ալ կը տեսնուի:

Այո: Մեր Տէրը կ'ըսէ. «Ան որ զիս տեսաւ, Հայրը տեսաւ» (Յի 14.9): Այսինքն անոնք որ կը սիրեն Տէր Յիսուսը եւ կ'ապրին անոր կեանքը, անոնք կը տեսնեն զԱստուած:

Աստուած ինչ ստորոգելիներով նկարագրուած է Աւետարանի մէջ:

Աստուած ամէնէն բարձր կատարելութիւնն է. ասոր համար է որ Տէրն մեր ըսաւ. «Կտարեալ եղէք ձեր երկնաւոր Հօր պէս» (Մտ 5.48):

Աստուած բարի է (Ղկ 18.9):

Աստուած ճշմարիտ է (Յի 17.3):

Աստուած սէր է (Ա. Յի 4.8):

Այս կատարեալ, բարի ճշմարիտ, սէր եւ այլն, ստորոգելիները (կամ յատկանիշները), ինչ նշանակութիւն ունին մեր գործնական կեանքին մէջ:

Մարդ ստեղծուած է աստուածային դէմքով. հետեւաբար, պահելու համար իր աստուածային նկարագիրը, մարդ պէտք է աշխատի ըլլալ միշտ կատարեալ, բարի, ճշմարիտ եւ սիրով զեղուն:

Ո՛րն է այս բոլոր ստորոգելիներուն հիմը:

Սէրը: Անկեղծ սէր ունեցող քրիստոնէական կ'ըլլայ բարի, ճշմարիտ եւ կատարեալ:

Սիրոյ մասին ինչքն ըսաւ մեր Տէրը:

Սիրեցէք զիրար, ձեր անձին պէս, նոյնիսկ սիրեցէք ձեր թշնամիները (Մտ 5, Մր 12, Ղկ 6): Նոր պատուիրան մը կու տամ ձեզի, որ սիրեք զիրար. ինչպէս որ ես սիրեցի ձեզ, դուք ալ այնպէս սիրեցէք զիրար (Յի 13.34):

Կրնանք ըսել, թէ ամբողջ Նոր Կտակարանի բարոյականը հիմնուած է սիրոյ վրայ: Յովհաննու Աւետարանը եւ Թուղթը, ինչպէս նաեւ Ա. կորնթացիներուն 13-րդ գլուխը շատ կարեւոր են քրիստոնէական սիրոյ արժէքը հասկնելու համար:

Մարդիկ արդէն չեն սիրեր զիրար:

Մարդիկ անշուշտ կը սիրեն զիրար, եւ կը սիրեն նաեւ ուրիշ շատ բաներ. սակայն այս սէրը հիմնուած է շահու կամ պէտքի կամ հաճոյքի վրայ:

Աստուածային սէրը, որուն վրայ է խօսքը, շահախնդրական չէ: Քրիստոնէական սէր սիրով սիրելու են զիրար, որպէսզի կատարեալ ըլլան իրենց երկնաւոր Հօր նման:

Կարելի է այս աշխարհի մէջ, որ չարիքներով լի է, աստուածային սիրով սիրել զիրար:

Այս աշխարհը անելի բարիքներով լի է քան թէ չարիքներով: Մարդիկ են որ կը մշակեն չարիքները, քանզի չեն սիրեր զիրար աստուածային սիրով: Շահ, նախանձ, ցանկութիւններ, եւ այլն, մէկ խօսքով, չափազանց եսապաշտութիւն, բարիքները կը փոխեն չարիքի:

Ինչ պէտք է ըլլայ ուրեմն քրիստոնէականներուն պարտականութիւնը այս աշխարհի մէջ:

Քրիստոնէականներուն պարտականութիւնը պիտի ըլլայ չտարուիլ աշխարհային չարիքներու հոսանքէն: Մեծ եւ լուրջ աշխատանք կը պահանջէ ասիկա. եւ արդէն ասոր մէջ է քրիստոնէայ մարդու քաջութիւնը կամ առաքինութիւնը: Եթէ աշխարհը մութ է, քրիստոնէական պիտի լուսատուէ զայն ճիշտ մը նման. եթէ աշխարհը անհամ է, քրիստոնէական է որ պիտի համեմէ զայն աղի պէս: Այսպէս պատուիրեց Տէրը իր աշակերտներուն եւ բոլոր իրեն հետեւողներուն (Մտ 5.13-16): Վերջապէս քրիստոնէական այնպէս ապրելու են իրենց հաւատքին կեանքը, որ քրիստոնէական վարդապետութիւնը փառաւորուի (Տիտոս 2.10):

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ
ԲԱՐԳԷՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

ՏՕՆԱՅՈՅՑ - ՓԵՏՐՈՒԱՐ

- Եշ. 1 Փետրուար – Տօն Սրբոց Ոսկեանց Քահանայիցն:
- Ուրբ. 2 Փետրուար – Պահք:
- Շբթ. 3 Փետրուար – Տօն Սրբոյն Իսահակայ Պարթեի Հայրապետին մերոյ:
- Կիր. 4 Փետրուար – Լուս Օր:
- Բշ. 5 Փետրուար – Տօն Սրբոց՝ Մարկոսի Եպիսկոպոսին, Պիոնի Քահանային, Կիրղի եւ Բենիամինի Սարկաւագացն, եւ վկայիցն Աբղիմսեհի, Որմզդանայ եւ Սայենի:
- 6 Փետրուար – Տօն Սրբոց Ղետնդեանց Քահանայիցն:
- Դշ. 7 Փետրուար – Պահք:
- Եշ. 8 Փետրուար – ՏՕՆ ՍՐԲՈՅ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԶՕՐԱՎԱՐԱՅՆ ՄԵՐՈՅ, հազար երեսուն եւ վեց վկայիցն, որք կատարեցան 'ի մեծի պատերազմին:
- Ուրբ. 9 Փետրուար – Պահք:
- Շբթ. 10 Փետրուար – Տօն Կոստանդնուպոլսոյ Ս. Ժողովոյն հարիւր եւ յիսուն հայրապետացն:
- Կիր. 11 Փետրուար – Ա. Քառասնորդաց: ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ:
- Բշ. 12 Փետրուար – Ա. օր Մեծի Պահոց:
- Գշ. 13 Փետրուար – Բ. օր Մեծի Պահոց:
- Դշ. 14 Փետրուար – Գ. օր Մեծի Պահոց: ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋ: Տօն քառասնօրեայ գալստեանն Քրիստոսի 'ի տաճարն:
- Եշ. 15 Փետրուար – Դ. օր Մեծի Պահոց:
- Ուրբ. 16 Փետրուար – Ե. օր Մեծի Պահոց:
- Շբթ. 17 Փետրուար – Զ. օր Մեծի Պահոց: Տօն Սրբոյն Թէոդորոսի զօրավարին:
- Կիր. 18 Փետրուար – Է. օր Մեծի Պահոց: Բ. Քառասնորդաց: ԱՐՏԱՔՍՄԱՆ:
- Բշ. 19 Փետրուար – Ը. օր Մեծի Պահոց:
- Գշ. 20 Փետրուար – Թ. օր Մեծի Պահոց:
- Դշ. 21 Փետրուար – Ժ. օր Մեծի Պահոց:
- Եշ. 22 Փետրուար – ԺԱ. օր Մեծի Պահոց:
- Ուրբ. 23 Փետրուար – ԺԲ. օր Մեծի Պահոց:
- Շբթ. 24 Փետրուար – ԺԳ. օր Մեծի Պահոց: Տօն Սրբոց՝ Կիրղի Երուսաղեմայ Հայրապետին, եւ միւս Կիրղի Եպիսկոպոսին եւ մօրն նորա Աննայի:
- Կիր. 25 Փետրուար – ԺԴ. օր Մեծի Պահոց: Գ. Քառասնորդաց: ԱՆԱՌԱԿԻՆ:
- Բշ. 26 Փետրուար – ԺԵ. օր Մեծի Պահոց:
- Գշ. 27 Փետրուար – ԺԶ. օր Մեծի Պահոց:
- Դշ. 28 Փետրուար – ԺԷ. օր Մեծի Պահոց:
- Եշ. 29 Փետրուար – ԺԸ. օր Մեծի Պահոց:

ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Ինչ ըսել է Ամենասուրբ Երրորդութիւն:

Հայր Աստուած, Որդի Աստուած, Սուրբ Հոգի Աստուած, երեքը միասին կը կոչուին **ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ**:

Ա. Ներսէս Շնորհալի Հայրապետը ինչ կ'ըսէ Երրորդութեան մասին:

Պէտք է, որ Քրիստոսի երկրպագողներ եւ Ամենասուրբ Երրորդութեան անունով մկրտուածներ խոստովանին, թէ Հօր եւ Որդոյն եւ Հոգոյն Սրբոյ երեք անձնատրութիւնները համագոյ են:

Ինչ կը նշանակէ համագոյ:

Համագոյ կը նշանակէ միեւնոյն գոյութիւնը ունեցող. հետեւաբար՝ զատ զատ երեք աստուածներ չեն Հայր, Որդի եւ Սուրբ Հոգի, այլ Մի (մէկ) Աստուած: Շնորհալի Հայրապետ կ'ըսէ. Մի բնութիւն, մի աստուածութիւն, մի իշխանութիւն, համապատիւ եւ զուգափառ: Մէկէ մը չեն եղած (ստեղծուած), սկիզբ եւ վերջ չունեցող, այսինքն՝ յաւիտենական:

Երբ ծնունդ կ'ըսուի, պէտք չէ իմանալ մարդոց ծննդեան սովորական կերպերը. Այլ՝ ինչպէս լոյսէ լոյս կը ծնի կամ կրակէ կրակ, եւ կամ թէ, քիչ շատ հեռաւոր օրինակով մը, մեր միտքէն (ուղեղէն) ծնած խօսք:

Հոգին կը բխի Հօրմէն, փառակից է Որդիին եւ կատարեալ Աստուած է Հօր եւ Որդիի նման:

Ասոնք դժուար եւ անիմանալի բաներ են, ինչպէ՞ս կարելի է ըմբռնել:

Այո, դժուար են մեր միտքերուն համար. Բայց հաւատացեալ մարդու համար դժուար չեն. Որովհետեւ հաւատքով միայն կ'ըմբռնուին այսպիսի խրթին խնդիրներ: Ա. Ներսէս Շնորհալի կ'ըսէ. «Անհասկնալի հասկնալու միակ միջոցը ուրիշ բան չէ, բայց եթէ հաւատալ Սուրբ Գիրքի մէջ ըսուածներուն»:

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ
ԲԱՐԳԷՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Aliyev says no peace without changes in Armenia's Constitution

YEREVAN—Armenia must change its constitution in order to make peace with Azerbaijan, Azerbaijani President Ilham Aliyev said on February 1st, stoking Armenian opposition claims that Prime Minister Nikol Pashinyan has already agreed to make such a concession to Baku.

"In case of changing Armenia's constitution and other documents, peace could be achieved," Aliyev said. "Armenia's Declaration of Independence contains direct call for uniting Azerbaijan's Karabagh region to Armenia and infringing on Azerbaijan's territorial integrity. Armenia's constitution cites that document."

Pashinyan stated on January 18 that Armenia must adopt a new constitution reflecting the "new geopolitical environment" in the region. Critics believe he first and foremost wants to get rid of the current constitution's preamble that makes reference to the declaration cited by Aliyev.

The declaration adopted in 1990 in turn cites a 1989 unification act by the legislative bodies of Soviet Armenia and the then Nagorno-Karabagh Autonomous Oblast. It also calls for international recognition of the 1915 genocide of Armenians "in Ottoman Turkey and Western Armenia."

Foreign Minister Ararat Mirzoyan acknowledged last week that Azerbaijan has objected to this constitutional introduction during talks on a peace treaty with Armenia.

Haghartsin monastery latest target of Azerbaijani falsification

YEREVAN—Azerbaijan continues its territorial claims to Armenia at the state level, deepening its invasive policy day by day. After Tatev Monastery Complex, Echmiadzin Cathedral and Arichavank, Haghartsin Monastery became the target of Azerbaijani falsification, Ombudsman of Culture of Hayk Hovik Avanesov reported.

The Haghartsin Monastery Complex is located in the village of Haghartsin, 18 km north of the city of Dilijan, Tavush Province.

The educational centre of Haghartsin has been mentioned in the bibliography since the XIII century and in a short time it turned into a famous cultural centre. The flourishing of the centre is mainly connected with the fruitful activity of Khachatur Taronatsi.

"The Azerbaijani state propaganda machine not only distorts the history of this famous monastery complex, but also presents the town of Dilijan and the village of Haghartsin as "historical Azerbaijani settlements";" Avanesov said.

"The fact that everything

But both he and Pashinyan allies claimed that the Armenian leadership is not seeking to change the constitution because of that.

Armenian opposition leaders portrayed Aliyev's latest statement as further proof of their claims that Pashinyan is planning to enact a new constitution at the behest of Baku as well as Ankara. One of them, Artsvik Minasyan, said the two Turkic allies want to force the Armenians to "renounce their historical past and rights."

"If you do what your enemy wants, it means you obey its rules of the game," Minasyan told RFE/RL's Armenian Service.

Vladimir Vartanian, a senior pro-government lawmaker, stuck to the official line that Pashinyan's administration is not forced to embark on the constitutional reform. "No constitution can be adopted under pressure because if we adopt a constitution under pressure it means that we have a problem with our sovereignty," he said.

Pashinyan called for the new constitution just days after complaining that Aliyev has toughened its position on the Armenian-Armenian peace treaty and openly laid claim to Armenian territory. He went on to offer more security "guarantees" to Baku. Pashinyan's political opponents say this appeasement policy will not lead to a lasting peace between the two South Caucasus nations.

(RFE/RL)

in Azerbaijan is fake and artificial is aptly noted in the work of Lieutenant General Denikin: 'Everything in the Republic of Azerbaijan was artificial, "fake", starting with the name taken from one of the provinces of Persia. An artificial territory including the Lezghin Zakatala, the Armenian-Tatar provinces of Baku and Elizavetpol, and the Russian Mugan, united by Turkish policy as a stronghold of pan-Turkism in the Caucasus. Artificial statehood, since these lands, which lay on the path of the great migration of peoples and were influenced by the different cultures of successive conquerors, were always inhabited by scattered small tribes that feuded with each other while retaining features of nomadic life. In the end, the Azerbaijani government was artificially supported, first at the will of Nuri Pasha, then General Thomson, and later simply by inertia' (source: General A. I. Denikin, "Sketches of the Russian Rebellion", Volume 4, Armed Forces of Southern Russia, Slovo Publishing House, Berlin, 1925, p. 164)"

ANCC condemns lifting of Canada's arms embargo on Turkey

OTTAWA — On January 29, the Armenian National Committee of Canada issued the following statement condemning the decision by the Canadian government to lift its long-standing arms embargo on Turkey.

The Armenian National Committee of Canada (ANCC) condemns the recent decision by the Government of Canada to lift its long-standing arms embargo on Turkey. This decision has raised alarming concerns within the Armenian-Canadian community, as it compromises Canada's commitment to human rights, international security, and justice.

Despite Global Affairs Canada imposing a moratorium on arms sales to Turkey in October 2019, the government allowed the export of L3Harris/WESCAM drone technology to Ankara in the spring of 2020. Following Azerbaijan's declaration of war against the Republic of Artsakh in September 2020, substantial evidence confirmed Turkey's illegal diversion of the equipment to Azerbaijan, in violation of its contractual obligations with Canada and resulting in the illegal use of Canadian-made WESCAM drone avionics by Azerbaijan against civilians in Artsakh. As a result of an internal investigation and parliamentary scrutiny, the government subsequently moved to cancel all relevant export permits to Turkey in April 2021.

Under the leadership of President Recep Tayyip Erdogan, Turkey has consistently shown a disregard for human rights, democratic values, and the rule of law and has maintained a track record of violating contractual agreements. The lifting of the arms embargo not only contradicts Canada's longstanding principles but also ignores the ongoing aggression and

human rights violations perpetrated and supported by Turkey against various populations, including the Armenian people.

The ANCC strongly urges the Government of Canada to reconsider this reckless decision and to adopt a principled stance against the belligerence of the Turkish government. By lifting the arms embargo, Canada will only embolden President Erdogan's regime and once again risk complicity in crimes perpetrated and sponsored by the Turkish regime, endangering the lives of Armenians as well as other populations in the region. Such a move sends troubling messages to the international community and undermines Canada's commitment to human rights, peace, and justice."

The Government of Canada must end the hypocrisy and prioritize human rights, international security, and justice over short-term political considerations. The ANCC calls on the government to heed the concerns of the Armenian-Canadian community, civil society organizations, and human rights advocates who have tirelessly advocated for justice and accountability.

While we have taken note of the government's decision to cancel or suspend permits, should credible evidence emerge of misuse by the Turkish side, we call on the Government of Canada to revoke its decision altogether and take a resolute stance against the Turkish government's aggression, thereby reaffirming its commitment to the principles that define the Canadian people.

As long as Armenia's Independence Declaration calls for unification of Artsakh and Armenia there will be no peace: Pashinyan parrots Aliev

YEREVAN—Prime Minister Nikol Pashinyan on February 1st said that peace would be impossible as long as Armenia's Declaration of Independence calls for the unification of Armenia and Artsakh. The prime minister's comments come on the heels of President Ilham Aliyev demanding changes to Armenia's Constitution.

"We will never have peace if the Declaration of Independence contains a decision to unify Artsakh and the Republic of Armenia," Pashinyan told the Armenian Public Radio during an interview.

It is to note that the interview was broadcast the same day that Azerbaijani President Aliyev reiterated his demands for a Constitutional change in Armenia.

Armenia's independence declaration was adopted in 1990 and contained the imperative to

unify Armenia and Artsakh. That sentiment is also echoed in Armenia's Constitution.

On the anniversary of the Declaration of Independence in August, Pashinyan criticized the document, saying it sows enmity and war.

During the interview, he also reiterated the need to adopt a new constitution while acknowledging that a reform process is currently underway, with a special commission tasked to represent amendment to the Constitution.

He said that a new constitution will go a long way to address what he called a "gap between the citizens and the state."

Pashinyan said that such a gap existed because the Armenian Constitution, which was adopted in 1995 — and modified thereafter — "was never adopted

under conditions and an environment where the citizen of the Republic of Armenia could say: 'I went, voted, and adopted the Constitution.' In other words: 'I went and recorded my agreement with other citizens and the state, that we relate to each other this way and live this way.'"

He claimed that a constitutional referendum will allow citizens of Armenia to exercise their "own free will, without coercion, without falsification, without manipulation, and established the agreement."

Pashinyan also emphasized that the government cannot change the Constitution.

"The government can propose to the people, engage in discussions with the people, present its explanations to the people, and only the people can make that decision," said Pashinyan.

Stepanyan and Beglaryan represent Artsakh people's interests and aspirations on US Capitol Hill

WASHINGTON — Republic of Artsakh Human Rights Defender Gegham Stepanyan and former State Minister Artak Beglaryan represented the Artsakh people's inalienable rights, national interests, and democratic aspirations at a Capitol Hill briefing featuring powerful remarks by Representatives Brad Sherman and James Costa, and organized by the Armenian National Committee of America.

"We are here to demand the right of safe return of Artsakh's refugees to their homes, homes that in many cases have been occupied by their families for hun-

dreds and hundreds of years," stated Rep. Sherman, who urged the enforcement of Section 907 restrictions on U.S. aid to Azerbaijan, sanctioning the Aliyev regime for the ethnic cleansing of Artsakh. Citing President Aliyev's escalating rhetoric claiming Armenia's capital Yerevan is Azerbaijani territory, Rep. Sherman urged the Biden Administration to provide defensive military weapons to Armenia, "to avoid the next tragedy, which is being planned in Baku." Rep. Sherman concluded his remarks, with a message to President Aliyev, who claims that his main enemies

are the Armenians of the world. "Well, I have news for you, Mr. Aliyev. Your main enemies are every person in the world who believes in democracy, who believes in human rights, and who believes in justice."

Condemning Azerbaijan's ethnic cleansing of Artsakh, Rep. Costa noted, "We must do more" to provide US humanitarian assistance to Artsakh's forcibly displaced population through the foreign aid supplemental currently under consideration. "We must hold the Azerbaijan govern-

A Mari Usque Ad Mare

GOVERNMENT OF CANADA INVESTS \$9.3-MILLION IN BUILDING NEW NET-ZERO FIRE STATION

In a recent announcement made by Ryan Turnbull, Parliamentary Secretary to the Minister of Innovation, Science and Industry and MP for Whitby, on behalf of Jonathan Wilkinson, Minister of Energy and Natural Resources, and Scott Pearce, President of the Federation of Canadian Municipalities (FCM), an investment of \$9.3-million was announced through the Green Municipal Fund, to aid in the construction of a brand new net-zero fire station in the City of Peterborough, Ontario.

“Today’s announcement for Peterborough will provide greater security to its citizens while supporting climate action. By investing in renewable energy and buildings with a lower carbon footprint, we are taking the steps needed to create good-paying jobs, reduce energy bills and fight climate change for years to come. Congratulations to the Federation of Canadian Municipalities and all of those involved in this important project,” said Minister Wilkinson.

MP Ryan Turnbull added: “Today marks a pivotal moment as NRCan and the Federation of Canadian Municipalities (FCM) announce a \$9.3 million investment through the Green Municipal Fund for the construction of a state-of-the-art, net-zero fire station in Peterborough, Ontario. This transformative project, set to replace the aging Fire Station 2, will incorporate renewable energy, mass timber construction and water-saving technologies, demonstrating a commitment to sustainability and substantial operational-cost savings of \$24,270 per year for the city.”

\$8.7-MILLION INVESTMENT FOR AGE-RELATED COGNITIVE IMPAIRMENT RESEARCH

In a recent press announcement, during Alzheimer’s Awareness Month, by Mark Holland, Minister of Health, and Seamus O’Regan, Minister of Seniors, a new research investment was announced consisting of \$8.7-million that will be funded through the Canadian Institutes of Health Research, in partnership with the Azrieli Foundation and the Canadian Centre for Caregiving Excellence. This investment will be used to support 13 research teams that will focus on researching and studying way to reduce the risk of cognitive impairment and dementia during the aging process.

Minister Holland said: “The Government of Canada is committed to promoting the physical and mental health of older persons to enable them to live longer at home. Dementia is a major reason that older adults move out of their homes into long-term care. The initiatives undertaken by CIHR and its partners will help us better understand the causes of dementia, how to prevent it and how to treat it, thereby allowing greater numbers of older adults to age in place.”

“We need to understand how to better prevent and treat dementia, so more people will age on their own terms, safely and comfortably. Because it’s not just about years, it’s about quality of life,” said Minister O’Regan.

“CIHR’s Institute of Aging is proud to support research in the field of aging and to provide a solid foundation for the future of the field by training and mentoring the next generation of dementia researchers in Canada,” said Dr. Jane Rylett, Scientific Director, CIHR Institute of Aging.

GOVERNMENTS OF CANADA, ONTARIO AND WATERLOO INVEST IN NEW ELECTRIC BUSES

In a press briefing made by MP for Waterloo Bardish Chagger, on behalf of Sean Fraser, Minister of Housing, Infrastructure and Communities, MPP Jess Dixon, Prabmeet Sarkaria, Ontario’s Minister of Transport, and Karen Redman, Regional Chair of the Regional Municipality of Waterloo, a \$15.1-million investment was announced for two new projects from the federal and provincial government with the the Municipality of Waterloo, to upgrade the public transit in Waterloo and push it towards a greener future. This funding will be used to purchase eleven completely electric busses, alongside the installation of all new charging units. These projects will see that greenhouse gas emissions are reduced from the public transport sector and also provide a reduction of noise pollution.

“These first electric buses in operation in the Region of Waterloo marks the start of a cleaner, more prosperous future for residents. Fulfilling our commitments to the environment while creating good jobs and building affordable, resilient and sustainable communities is imperative. Our government will continue to work with provinces, territories, municipalities and Indigenous communities to support and build green and accessible public transit options,” said MP Chagger on behalf Minister Fraser.

Valerie Bradford, MP for Kitchener South–Hespeler said, “A prosperous and connected Region of Waterloo needs safe, reliable and sustainable public transit options. The electric bus unveiled today is a great step towards a cleaner and quieter future for residents and the Region eventually converting its entire bus fleet to zero-emission vehicles.”

ISHKHAN GHAZARIAN

STEPANYAN...

continued from page E1

ment responsible for not only the ethnic cleansing but the cultural genocide that they continue to attempt to implement as part of a systematic effort that has long been the history of Azerbaijan and their attitude toward the Armenian people and the culture and the religion. The threats that Azerbaijan is now making toward Armenia, I believe, are serious and real, and therefore should be treated as such,” stated Rep. Costa. He also called for concrete US action to secure the return of Artsakh leaders and Armenian POWs illegally held hostage by Azerbaijan.

“Artsakh’s rights were centre stage this week in Washington, DC, as two of the Republic’s most eloquent voices — Artak Beglaryan and Gegham Stepanyan — made the case to U.S. legislators and international religious freedom leaders for the safe return of indigenous Armenians to their ancient homeland,” said ANCA Executive Director Aram Hamparian. “Today’s Congressional briefing was a great opportunity for legislators to hear first-hand about the Artsakh Genocide and also for them to consult among themselves about the concrete U.S. steps needed to restore this integral part of the Armenian homeland.”

During the briefing, Stepanyan and Beglaryan offered eye-witness accounts of the brutal realities of Azerbaijan’s ten-month blockade of Artsakh, which culminated in the September 2023 genocidal attack that forcibly emptied Artsakh of its indigenous Armenian population. The Artsakh leaders shared the history of Azerbaijan’s premeditated attacks against Artsakh’s Armenians, which laid the foundation for the 2023 genocide.

Beglaryan and Stepanyan called for bold US and international leadership to hold Azerbaijan accountable for the Artsakh genocide, including via:

— Sanctions on Azerbaijan, building on Senate passage of S.3000, which enforce Section 907 restriction on U.S. military and security aid to Azerbaijan. They also encouraged the application of Magnitsky sanctions on Aliyev government officials for war crimes and ethnic cleansing committed during the 2020 Azerbaijan-Turkey war against

Armenia and Artsakh and subsequent genocidal aggression.

— US aid for Artsakh’s forcibly displaced Armenian community, including housing and job placement assistance, until a secure mechanism can be put in place through international oversight and mediation with Artsakh authorities to guarantee the safe return of forcibly displaced Armenians to their Artsakh homes.

— Expanded U.S. and international efforts to help secure the immediate release of Artsakh leaders captured in September 2023, and POWs illegally held by Azerbaijan since the 2020 Azerbaijan/Turkey attacks.

— Preservation of Artsakh’s Armenian cultural and religious heritage already under threat of destruction by Azerbaijan.

Stepanyan and Beglaryan stressed that without international efforts to address the Artsakh people’s right to safe return and justice for the crimes committed, it will be impossible to establish sustainable peace in the region. They also emphasized that the systemic anti-Armenian hatred fomented by the Azerbaijani Government must be eradicated to ensure an enduring settlement of the conflict and regional stability.

The speakers underscored that enforcement of Section 907, via enactment of S. 3000, would represent a meaningful contribution to regional peace. They also touched on related initiatives, among them ANCA-backed resolutions pending in the U.S.

House, H.R. 5686 and H.R.5683. These measures would hold Azerbaijan accountable for ethnic cleansing against Artsakh’s indigenous Armenians, and help deter further military aggression against Armenia by providing foreign military financing (FMF) aid to Armenia. They also raised H.Res.735, requesting a report on Azerbaijan’s human rights practices under Section 502B of the Foreign Assistance Act; and H.Res.861, a bipartisan resolution introduced by Rep. Schiff calling on the United States to ensure the immediate release of Armenian POWs and other detained persons illegally held by Azerbaijan.

The ANCA is accompanying Beglaryan and Stepanyan as they represent Artsakh interests during two weeks of Washington DC meetings with elected officials, policymakers, and religious freedom advocates, as part of a 120,000 Reasons coalition effort supported by the Tufenkian Foundation and the Philos Project.

Earlier in the week, Stepanyan offered powerful remarks on Capitol Hill at an International Religious Freedom Summit-related forum calling for U.S. government and non-governmental organization leadership to provide for the secure return of Artsakh Armenians, protection of Artsakh’s Christian heritage, and sanctions against the Azerbaijani government. Throughout the IRF Summit, they discussed the broad range of challenges and opportunities for international action to assist forcibly displaced Artsakh refugees.

Ascenseur **Adams** Elevator
Services Inc.

PO Box 30, St-Laurent, Qc. H4L 4V4

RBQ# 1812-6474-22

www.adamselevator.ca

TEL: 514-745-4455 - FAX: 514-745-6613

**RENOVATION, REPAIRS, MAINTENANCE,
INSTALLATION OF ELEVATORS.**

Eddie, Pedro, Joyce Oughourlian

CASSANDRA I.D.A. PHARMACY

ARMENIAN MEDICAL CENTRE & PHARMACY

PHARMACISTS
SARKIS BALIAN, BScPhm, RPh
MARAL BALIAN, PharmD, RPh
VARTAN BALIAN, PharmD, RPh

ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐ՝
 ՊԱԼԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔ

ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐ՝
 ՄԱՐԱԼ ՊԱԼԵԱՆ
 ՎԱՐԴԱՆ ՊԱԼԵԱՆ

- Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական յատուկ տուփերու մէջ:
- Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետեւողականութիւն՝ անվճար
- Շաքարախտի քննութիւն
- Դեղերը իրենց հասցէներուն առաքելու անվճար սպասարկութիւն
- Տարեցներու 10% զեղչ
- Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները
- Walk-In Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժիշկները տեսնել առանց ժամադրութեան:

Դիմեցէք մեզի եւ պիտի դառնաք մեր մնայուն յաճախորդը:

Walk-in Clinic onsite: (416) 331-9111

հասցէ՝ 2040 Victoria Park Ave. (Victoria Park & Cassandra)
 Toronto, Ontario M1R 1V2 Tel : (416) 449-2040 Fax: (416) 449-2048

Գանատահայությունը դարձեալ ընդառաջեց իր արեան կանչին

19 Սեպտեմբեր 2023-ին բարբարոս ազերին դարձեալ լայնածաւլ յարձակում յայտարարեց Արցախի վրայ: Կրկին մթագնեցաւ Արցախ աշխարհի երկնակամարը, որուն հետեանը կորսնցուցինք Արցախը: Արցախէն բռնի տեղահանուած մեր արիւնակիցները, ապաստան գտան մեր հայրենիքի երկրին տակ: Անոնք դառնագին օրեր ապրեցան եւ տակաւին կ'ապրին: ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչությունը, ինչպէս միշտ, պատելէ վրայ առաջինը եղաւ, որ արցախցիին անմիջական կարիքներուն հասնելու ձեռնարկեց, զօրաշարժի ենթարկելով ՀՕՄ-ի համասփիւղեան իր բոլոր մասնաճիւղերն ու անդամները: Սոյն հրատապ վիճակէն մեկնելով, ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային վարչությունը, համագործակցութեամբ «Արցախի ընտանիքներու օժանդակութեան» միջ-միութենական միացեալ մարմինն, անսակարկ նուիրումով, լայնածաւլ հանգանակային արշաւ մը ծրագրեց, օգնութեան ձեռք երկարելու տեղահանուած ու տնտեսական ծանր պայմաններու մէջ յայտնուած արցախցիին:

Այս դժուարին եւ տխուր պահերուն մեր հայրենակիցներուն միասնականութիւնն ու վերականգնելու հզօր կամքը դրսեւորեցաւ նուիրատուութիւններու ընդմէջէն, եւ բոլորս մէկ բռունցքի նման զօրակցեցանք եւ կը շարունակենք զօրակցիլ Արցախի մեր քոյրերուն եւ եղբայրներուն, որպէսզի անոնք արժանապատիւ կեանք մը ապրելու իրաւունքը ունենան: Այս ձեռով մինչ օրս հանագանակուած գումարը հասաւ աւելի քան կէս միլիոն տոլարի: Այս առթիւ, անհուն երախտագիտութեամբ, շնորհակալութիւն կը յայտնենք բոլոր բարերարներուն եւ նուիրատուներուն, որոնք քաջ գիտակցելով իրավիճակին ծանրակշռութեան, համագործակցեցան ՀՕՄ-ին հետ, իրենց նիւթական օժանդակութիւնը չխնայելով եւ միշտ հաւատարմով անոր սուրբ առաքելութեան: Այսօր ՀՕՄ-ը իր նուիրատուներուն անվերապահ աջակցութեան շնորհիւ անգամ մը եւս յաջողեցաւ անսալ իր ժողովուրդի արեան կանչին:

ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային վարչություն
16 Յունուար 2024

Canadian Armenians Surpass Their Goal!!!!

On September 19, 2023, the Azeri Government began a large-scale offensive against the people of Artsakh. Sadly the loss of our land forced the entire population to leave Artsakh and move to the safety of Armenia. Immediately the Armenian Relief Society Central Executive Board set forth a call to action. ARS Canada Regional Executive, its 10 ARS Chapters together with ARF Central Executive, Homenetmen, Hamazkaiyin, and many local committees planned a large-scale Diasporan fundraiser to help with this very dire situation. **The Aid to Families of Artsakh Committee would like to extend thanks to all Canadian Armenian donors who helped us collect more than half a million dollars.** This joint initiative has been able to provide emergency aid to displaced families only because you cared. Your contribution has supported the Aid to Artsakh Committee with this ongoing effort for families who have lost everything and are trying to re-establish their lives in Armenia. Assistance has been provided to families with food, shelter, medical and educational costs. The devastation these people are still enduring has had overwhelming effects on every aspect of their lives. Thank you for standing with the 120,00 brothers and sisters of Artsakh and showing your support. It was only with your heartfelt donations ARS Canada and the Aid to Artsakh Families Committee were able to surpass their goal. Thank you, Canada so very much for again showing your caring and generosity to Armenians in need.

ARS Canada Executive Board
January 16th 2024

A.R.S. DAY SCHOOL Toronto	4,070.00	Anonymous	100.00	Arno Kunterian	1,000.00	Dimitri Zouboulakis	300.00
Abbas Rastgar Alizadeh	50.00	Anonymous	50.00	Arous Ehamjian	250.00	Diroug Manjikian	200.00
Abrahams Jewellers	200.00	Anonymous	50.00	Arpi Babikian	50.00	Badaniner: Sako Tufenkian - Daron Tufenkian	113.00
Adrine Avikians	200.00	Anonymous	50.00	Arpi Chitilian	1,000.00	- Shavo Karayan & Vayk Abrakian	100.00
Afou Keshishian	825.00	Anonymous	50.00	Arpi Hayrabedian	100.00	Edward Avanessy	100.00
Aghazarian Family	5,000.00	Anonymous	50.00	Arpi Ajamian	500.00	Edward Hillary	300.00
Agop Nazarian	500.00	Anonymous	50.00	Arpie Ajemian	500.00	Edward Papazian	500.00
Aida Kaprielian	400.00	Anonymous	50.00	Arpy Razmig Titizian	200.00	Edward & Donna Papazian	200.00
Aida Mirzayan	250.00	Anonymous	50.00	ARS CANADA	5,000.00	EGLISE ARMENIENNE	
Albera Sioufi	300.00	Anonymous	50.00	ARS MEGHRI CHAPTER Community		SOURP HAGOP	2,114.00
Albert Chang	250.00	Anonymous	50.00	Centre of Cambridge	3,400.00	EGLISE ARMENIENNE	
Alex Torossian	500.00	Anonymous	50.00	ARS ROUBINA CHAPTER Toronto	34,300.00	SOURP KEVORK	440.00
Alexan Alexanian	200.00	Anonymous	30.00	ARS SHOUSHI CHAPTER Laval	19,910.00	Elena Hasheminejad	500.00
Alice Apkarian	250.00	Anonymous	30.00	ARS SOSSE CHAPTER Montreal	48,000.00	Elias Skouloudis	100.00
Alice Markarian	11,000.00	Anonymous	25.00	Arshalouise Zakarian	500.00	Elizabeth Aroyan	500.00
Alice Nigoghossian	100.00	Anonymous	25.00	Arshen Demirciyan	100.00	Elizabeth Ohanian	200.00
Alik Kirjijan	100.00	Anonymous	25.00	Arsho Boyadjian	500.00	Elize Richard Melkonian	150.00
Alik Markarian	100.00	Anonymous	25.00	Artouzart (Hamig Dochkounian)	250.00	Elmast Engeian	100.00
Aline Manguelian	100.00	Anonymous	20.00	Artur Saatjian	1,500.00	Entreprises Fasa Canada	1,000.00
Alisha Belian	50.00	Anonymous	20.00	Asdghig Garboushian	200.00	Epi Hajjar	500.00
Allen Atamer	3,300.00	Anonymous	20.00	Asdghig Marie Garabedian	1,000.00	Eric Blondeau	500.00
Almast Angeian	200.00	Anonymous	20.00	Asdgik Tabrizi	100.00	Eva Aslanoglu	150.00
Amol Lail	150.00	Anonymous	20.00	AUCTION PROCEEDS	41,150.44	Evelyn Ginzburg	100.00
Anahid Baronian	50.00	Anonymous	15.00	Augusto Estrada	300.00	Faraz Moein Vaziri	500.00
Anahid Derderian	100.00	Anonymous	15.00	Avo Keshishian	350.00	Farzane Lotfi	80.00
Anahid Minassian	600.00	Anonymous	10.00	AYF SIMON ZAVARIAN		Flora Guiragossian	100.00
Anahid Movel	50.00	Anonymous	10.00	CHAPTER Toronto	1,500.00	Francois Bogikian	100.00
Anahid Markarian	2,000.00	Anonymous	10.00	Azar Ardem	100.00	Freddie Ovanessian	500.00
Anahis Toutikian	100.00	Anonymous	5.00	Azkanoush Hadidian	200.00	G.L.M. Auto Body Limited	100.00
Andrea Jamison	540.00	Anonymous	5.00	Barouyr Kazandjian	200.00	Galina Gharibian	300.00
Angele Hopurian	100.00	Anonymous	5.00	Baydzar Nareguian	100.00	Garni Tatikian	100.00
Ani Abrakian	300.00	Anonymous	5.00	Bedros Joukakelian	100.00	Garo Abikian	300.00
Ani Divarchi	150.00	Anonymous	5.00	Benohanian Kachichian	1,000.00	Garo And Nora Sarkissian	500.00
Ani Jerajian	50.00	Anonymous	5.00	Berjouhi Kechichian	100.00	Geoffrey Fudurich	200.00
Ani Jones	100.00	Anoush Thoros	700.00	Berta Kakousian	150.00	George Zabounian	150.00
Ani Mekerian	300.00	Betty Sioufi	100.00	Berjouhi Kechichian	150.00	George-Orestis Tsoukas	200.00
Ani Mouradian	150.00	Anthony Imperioli	100.00	Biatrice Yaredjian	100.00	Georges Antabi	150.00
Ani Nalkranian	200.00	Anthony Mancini	1,000.00	Bligh Low	250.00	Getroni Bridge-1 Group (Montreal)	300.00
Ani & Michael Hotoyan-Joly	510.00	Antoine Koloyan	100.00	Boghos Khatchadourian	250.00	Golnaz Melkonian	100.00
Anita Panik	50.00	Antranik Benohanian	500.00	Brianna Noon	200.00	Google For Evgeny Tsurinov	200.00
Anna Boulgarian	200.00	Apkar Mirakian	1,500.00	Caf Canada	250.00	Greg Deans	200.00
Anna Manoukian	200.00	Ara Guiragossian	360.00	Caf Canada	50.00	Gregory Ketichian	100.00
Anna Swiech	50.00	Ara Mentcherian	5,000.00	Cara Warrington	100.00	GULU THADANI FOUNDATION	25,000.00
Anna Tazian	200.00	Ara Sarafian	20.00	Carla Fast	100.00	H. Gregoire	1,000.00
Annette Kaprielian	500.00	Ara & Nairi Kerjikian	100.00	Carly Sahagian	200.00	Hacik Tozzo	1,000.00
Annette Kehyayan	150.00	Aram Benohanian	500.00	Carmen Fiorino	50.00	Hagop Lakhoyan	100.00
Anni Cihan	100.00	Aram Elagoz	300.00	Carmen Jakmakjian	200.00	Hagop Sarkissian	500.00
Annie Arejian	200.00	Aram Gabrielian	100.00	Caroline Kazan	20.00	Hagop Tendjoukian	100.00
Annie Boyadjian	50.00	Aramazt And Vahakn Apanian	200.00	Catherine Timotheatos	100.00	Hagop Alajajian	500.00
Annie Kralian	100.00	Araxi Bahlawanian	100.00	Chake Gunjian	5,000.00	Haig Artinian	400.00
Annie Manoukian	100.00	Arda Sabounjian	100.00	CHARITABLE IMPACT		Haig Bechirian	100.00
Annie Ohanian	200.00	Arda Shahinian	250.00	FOUNDATION CANADA 4	86.00	Haig Der Melkonian	100.00
Annie Sioufi	120.00	Ardashess Karagopian	200.00	Choughik Derderian	500.00	Haig Toutikian	100.00
Annie Yemenidjian	50.00	Ardem Keshishian	200.00	Choughik Sonia Derderian		Hamazasb Tashjian	100.00
Anonymous	500.00	Arek Keuhnelian	50.00	Vartzedian	100.00	HAMAZKAYIN CANADA	3,250.00
Anonymous	500.00	Arek Christine Markarian	6,100.00	Chris Semerjian	850.00	HAMAZKAYIN QUEBEC	200.00
Anonymous	500.00	Areknaz Hekimian	50.00	Chris And Maro Kasparian	200.00	Harout Ghazalian	20.00
Anonymous	300.00	ARMENIAN COMMUNITY		Christian Kebedjian	200.00	Harout Kebedjian	300.00
Anonymous	300.00	ARMENIAN COMMUNITY		Christine Arzoumanian	1,000.00	Harout Tavitian	1,000.00
Anonymous	300.00	ARMENIAN COMMUNITY		Christine Wang	100.00	Harout & Maria Abajian	1,000.00
Anonymous	300.00	ARMENIAN COMMUNITY		Christine & Manuel Afarian	600.00	Haroutioun Mentcherian	1,000.00
Anonymous	255.00	ARMENIAN COMMUNITY		Chung Man Wu	50.00	Haroutioun Tcharfajian	
Anonymous	250.00	ARMENIAN COMMUNITY		Cissig Sabondjian	65.00	(Vitres D'Auto Extreme Inc)	1,000.00
Anonymous	250.00	ARMENIAN COMMUNITY		Claire Hinnell	250.00	Harry Ohannessian	200.00
Anonymous	200.00	ARMENIAN COMMUNITY		Clara Manoukian	150.00	Hasmig Der-Bedrossian	200.00
Anonymous	200.00	ARMENIAN COMMUNITY		Costas Haralabopoulos	200.00	Hasmig Jamgotchian	100.00
Anonymous	200.00	ARMENIAN COMMUNITY		Dalita Artinian	100.00	Hasmig Jandu	200.00
Anonymous	150.00	ARMENIAN COMMUNITY		Daniel Margorian	250.00	Hasmig Papissian	200.00
Anonymous	100.00	ARMENIAN COMMUNITY		Daron And Nareh Keskinian	1,000.00	Hasmig Sarkissian	150.00
Anonymous	100.00	ARMENIAN COMMUNITY		David Airapetyan	150.00	Helen Joly	150.00
Anonymous	100.00	ARMENIAN COMMUNITY		David Tavitian	200.00	Hemayak Toufayan	500.00
Anonymous	100.00	ARMENIAN COMMUNITY		Derly Hernandez Gomez	60.00	Hermine Manoukian	1,000.00
Anonymous	100.00	ARMENIAN COMMUNITY		Diana Hadjetian	6,875.00	Hilda Kalaitzian	200.00
Anonymous	100.00	ARMENIAN COMMUNITY		Dikran Kehyayan	500.00	Hilda Libarian	200.00
Anonymous	100.00	ARMENIAN COMMUNITY		Dikranouhi Barsamian	100.00	Hirapet Kazarians	100.00
Anonymous	100.00	ARMENIAN COMMUNITY		Dikranouhi Kevorkian	100.00	HMEM Laval	200.00
Anonymous	100.00	ARMENIAN COMMUNITY		Dikranouhi Kalayjian	150.00	Houri Najarian	500.00

Hourig Arkilanian	200.00	Lucy Manguian Chahinian	500.00	Peter Kruger	25.00	Sophie Gazarian-Page	50.00
Houry Andonian	300.00	Madeleine Artinian	200.00	Raffi Donabedian	1,500.00	Sosi Assadourian	200.00
Houry Torossian	200.00	Maggie Sioufi	200.00	Raffi Garabedian	150.00	Sosi Barsoumian	50.00
Houshig Tejirian	150.00	Manan & Sako Abrakian	3,000.00	Raffi Kuyumjian	500.00	Sosse Sarafian	50.00
Hovig Tanielian	300.00	Manulife For Garine Ohanian	2,000.00	Raffi Talatinian	500.00	Sossi Bedrossian	400.00
Hovig Tufenkjian	200.00	Maral Benohanian	350.00	Raffi & Alin Hadidian	300.00	Sossi Dayan	500.00
Hovig And Taline Moushian	100.00	Maral Dolmadjian	500.00	Raffi & Anita Apanian	100.00	Spectra Inks And Coatings Inc.	2,000.00
Hovsep Kechichian	338.00	Maral Hovsepian	100.00	Rafi Khouri	100.00	Sun Life Financial For	
Hrair Lalai Yapoudjian	500.00	Maral Kupelian	100.00	Rafy Terzian	500.00	Tamar Matig	500.00
Hratch Chitilian	1,000.00	Maral Maclagan	100.00	Rahel Kelechian	25.00	Suren Sirinian	50.00
Hrayer Zankojian	500.00	Margo Takouchian	200.00	Randy Naami	300.00	Suzi Berberian	100.00
Hugo Flammin	100.00	Mari Shemavonian	200.00	Razmig Garboushian	20.00	Sylva Chitilian	50.00
IDs Design & Build	500.00	Maria Arejian	200.00	Razmik Ghougamian	100.00	Sylvia Dersahakian	3,000.00
Industrial Alliance Donation		Mariam Bouajjian	500.00	Reem Habtezion	350.00	Sylvie Merdjanian	460.00
& Sponsorship Committee	1,000.00	Marie Adjemian -Palandjian	300.00	Rima Baghdassarians	200.00	Takouhi Hopourian	100.00
Iren Telemi	200.00	Marie Chamlian	100.00	Rima Paul Peter	50.00	Takouhi Kevorkian	100.00
Irina Alavie	100.00	Marie Darakjian	100.00	Rina Joseph Ibrahim	100.00	Talar Chit Jian	300.00
Jack Lakhoyan	300.00	Marie Ghougassian	500.00	Rita Arik	300.00	Talia Markarian	500.00
Jack Sahakian	100.00	Marie Tovmassian	300.00	Rita Baghdassarian	600.00	Talin Tashjian	500.00
James Christopher Lovelace	100.00	Marika Hamalian	100.00	Robert Chikarians	2,500.00	Taline Abrakian	1,300.00
Janet Markarian	100.00	Marina Seferian	100.00	Rohit Aggarwal	500.00	Taline Kibirian	100.00
Jean-Charles Vincent	100.00	Maro Froundjian	600.00	Rose Balabanian	100.00	Taline Papazian	100.00
Jebid Topouzian	500.00	Maro Karayan	100.00	Rose Meutemedian	100.00	Taline Shaldjian	150.00
Jessica Mazzarolo	100.00	Maro Komourian	1,000.00	Roxana Greszta	500.00	Taline Restaurant	4,500.00
Jirair Garboushian	100.00	Maro Vahedjian	100.00	Salpi Baklayan	150.00	Tamar Bechakjian	50.00
Jirair Karakouzian	1,000.00	Mary Berberian	50.00	Salpi Bechlian	130.00	Tamar Kerjikian	500.00
Jirair Houry Zakarian	1,100.00	Mary Deros	40.00	Salpi Boyadjian	200.00	Tamar Korlikian	100.00
Joan Kemp	50.00	Mary Toutikian	100.00	Salpi Tavitian	300.00	Tamar Matig	500.00
Joan Sangster	200.00	Meghry Izmirian	50.00	Salpy Markarian	2,000.00	Tamar Satrakian	150.00
Jorge (Kevork) Torosian	500.00	Meguerditch Boghossian	300.00	Sanan Zetlian	250.00	Tania Festeckjian	100.00
Joseph Malo	1,000.00	Meguerditch & Zevart Varvarian	150.00	Santouhk Bakarian	1,000.00	Teresa Sarkesian	250.00
Joseph Anaïis Toutikian	100.00	Melanie Chaparian	750.00	Sarine Chitilian	500.00	THE TREADMILL FACTORY UNITED	
Juliet Janbazian	500.00	Melineh Sarkissian	10.00	Sarine Lory Hovsepian	600.00	VENTURES FITNESS INC.	50,000.00
Karine Markarian	200.00	Michael Kaprielian	50.00	Sarkis Degirmentas	300.00	Tina (Seta) Malkhassian	500.00
Karine Sahakian	1,000.00	Michelle Buttigieg	50.00	Sarkis Keosseujan	5,000.00	Toros Annie Babikian	1,000.00
Karnie Iskedjian	100.00	Microsoft For Anthony Mancini	1,000.00	Sarkis Yaghejian	500.00	Tricia Ewert	200.00
Karnig Hasserjian	15,000.00	Microsoft For Richard Dedeyan	150.00	Sarkis Yakoubian	200.00	Troy Toutikian	100.00
Kasiyal Kothari	400.00	Mike Lylekian	150.00	Sarvar Ltd	5,000.00	Turbo Centre Inc.	500.00
Katia Ishac	100.00	MILK FUND FOR THE CHILDREN		Scott Gilbreath	25.00	Vahan Tavrizian	200.00
Katrina Helal	25.00	OF ARMENIA	3,250.00	Sebou Mirzayan	250.00	Vahe Mardirosian	200.00
Katya Markarian	100.00	Misak Belian	50.00	Serge Guedorkian	30.00	Vahe Tachejian	100.00
Kayane Demirjian	2,500.00	Moderna Uniformes	1,000.00	Serop Gulbenkian	500.00	Valerine Haroutounian	100.00
Keith Mcgee	200.00	Mojdeh Gonabady	250.00	Serop & Tamar Karayan	200.00	VANCOUVER Community	
Kerry Guiragossian	200.00	Molibus Group Corporation	500.00	Serpouhi Papakhian	100.00	Centre Society	620.00
Kevin Zhou	500.00	Muchid Al-Khalaf	500.00	Seta Bakalian	400.00	Vanda Saghdejian	300.00
Kevork Asadourian	400.00	Myrna Karamanoukian	50.00	Seta Hagopian	100.00	Varant Papakhian	100.00
Kevork Boyadjian	400.00	Myron Mirran Narekian	100.00	Seta Karabadjian	500.00	Varante Vana Yapoudjian	500.00
Kevork Kazezian	250.00	Nairi Bekiarian	150.00	Seta Kouyoumdjian	100.00	Varouj Gurunlian	100.00
Kevork Papazian	200.00	Nairin Tufenkdjian	100.00	Seta Tavrizzian	200.00	Varoujan Sarkissian	1,000.00
Kevork Saba	50.00	Nairy Shahinian	200.00	Seta Topuzian	500.00	Varoujan Seropian	100.00
Khajag Garabed	100.00	Nancy Kirakos	67.00	Setrak Boursalian	200.00	Vartan Kassabian	50.00
Khoren Mardoyan	50.00	Nanor Chirinian	30.00	Sevag Belian	50.00	Vartkes Melkonian	200.00
Knar Bachirian	100.00	Nanor Manoukian	100.00	Sevag Khatcherian	200.00	Vatche Agopian	1,000.00
Kohar Torikian	100.00	Narek Nazarian	25.00	Sevan Manougian	500.00	Vatche Balayan	300.00
Koharig Garboushian	50.00	Natalie Makhouljian	3,300.00	Shahe Tashjian	500.00	Vehan Barsoum	50.00
Krikor Der-Ghazarian	500.00	Natalie Manoukian	200.00	Shake Hagopian	200.00	Vera Keababjan	100.00
Krikor Zeytounlian	100.00	Navi Khatkar	500.00	Shant Melikian	30.00	Vera Lakhoyan	100.00
Kristapere Youngone	1,000.00	Nayiri Dolabjian	500.00	Sheida Noroozi	50.00	Vergine Poutchigian	100.00
Kristine Hovhannesian	100.00	Nayiri Saba	50.00	Shivani Oberoi	150.00	Vicken Hovsepian	200.00
Kyle Dow	1,000.00	Nayri Ladayan	150.00	Shoghig Dostoumian	200.00	Viken Froundjian	300.00
Lance Kaprielian (Studio Limina Inc)	100.00	Nazaret Chatalian	500.00	Shoghig Kouroumlian	20.00	Viken & Vera Titizian	100.00
Laureine Saroukhan	50.00	Nazareth Nazarian	500.00	Shoghig Sarkissian	500.00	Vincent Fung	250.00
Laurent Madteossian	350.00	Nelly Hamalian	100.00	Shoushan Poshoghlian	100.00	Vrej Hadidian	200.00
Laurie Itcush	300.00	Nerissa Zila	100.00	Silva & Varouj Boyajian	50.00	Vrej-Armen Artinian	500.00
Laurie Bedikian	200.00	Nermin Tasciyan	150.00	Sima Aprahamian	150.00	Yaacoub Danho	100.00
Lena Aprahamian	100.00	Nerses Kazarian	100.00	Sima Marunian	100.00	Yepraksi Toscioglu	40.00
Lena Banbassadian	500.00	Nicolas Georgaidis	100.00	THE SIMON AND MARAL HASSERJIAN		Yeprem Khatcherian	150.00
Lena Derbedrosian	100.00	Nora Arouchian	250.00	FOUNDATION	5,300.00	Yeznig Tatazian	2,000.00
Lena Kadian	1,000.00	Nora Der Bedrossian	350.00	Simone Draca	300.00	Zabelle Gulian	1,000.00
Lena Khatcherian	100.00	Nora Gunjian	200.00	Simone Simone	20.00	Zani Porposian	500.00
Lena Papazian	100.00	Nora Seropian	20.00	Siobhan Mullan	50.00	Zarmine Tachejian	350.00
Lena Yakoubian	100.00	Nouritsa Der Arakelian	150.00	Siran Terzian	100.00	Zavar Malkhassian	50.00
LES SOEURS DE LA CND	15,000.00	Noushig Ghazarian	100.00	Siranoush Kassabian	1,000.00	Zella Khatchadourian	20.00
Levon Nahabedian	993.00	Osana Mkasyartinian	250.00	Sirvart Bakmazian	100.00	Zepur Sourian	1,000.00
Levon Astghig & Taline Khashentsian	600.00	Osep Tachjian	2,000.00	Sirvart Jambazian	100.00	Zepure Ishak	100.00
Lori & Sarin Ajamian	22.00	Ouhans & Silva Toutikian	200.00	Sivem Pharmaceuticals Ulc	500.00	Zevart Odabashian	150.00
Lorig Sarkissian	500.00	Paola Miserendino	50.00	Sona Karayan	100.00	Zohrab Khacherian	50.00
Lory Abrakian	325.00	Patrick Bondza	100.00	Sona Kiledjian	100.00	Zovig Goudian	150.00
Lory Harboyan	200.00	Patrick Wong	100.00	Sona Suzy Boyamian	450.00	Zovig Mouradian	500.00
Loucine Apanian	20.00	Paul Nahabedian	2,000.00	Sonia Derohanesian	1,000.00	Zovig Terzian	100.00
Loucine Jamgotchian Palandjian	300.00	Paula Grove	50.00	Sonia Papakhian	50.00		
Luay Dindo	100.00	Peggy Kralian	100.00	Sophie Lheimeur	10.00		
Lucy Alahaydoyan	50.00	Penna Tarzi	200.00	Sophie Derderian	100.00		

\$545,713.44

Donor name

40 West Steakhouse	Bronzed Beauty	Hamazkayin Quebec	Makeup by Kisso	Ritz-Carlton Montreal
Adom & Seta Malkhassian	Bx Studio	Hamoudian	Maral and Simon Hasserjian	Rudsak
AET Solutions (Vahe Marounian)	Canada Luggage Depot	Hani & Laila Farag	Maral Bekarian	Salbi Tachjian
Agga Inc.	Caroline and Lara Bakmazjian	Hasmig Djigounian	Maral Diamonds	Salia Spa Esthetique
Aida Frankian	Cellular Master (Talar Mirzozian)	Hasmig Pappisian	Maral Kalaydjian	Salon Angi & Lucci
Aline Bekerejian Notary	Chake Gunjian	Hatchig	Maral Ohanessian Misirian	Sczarski
Anahid Kaprielian	Chant Chahinian	Healing Hands (Ramy Chemaly)	Marga Takouchian (Ritz it up)	Seda Tachdjian
Anet's Collection	Chic Exquisite	Helen Melkonian	Maria Toutikian (Happy Little Penguin)	Serge Kouyoumdjian
Ani Garabedian	Chopurian	Hovig Tanielian (Photobooth)	Marina Kassiss	Sevan Emmian
Ani Hotoyan-Joly	Cils Beauty (Nelly Martirosyan)	Hrair Paze Khatcherian	Mary Patoukian	Shahz Nailz
Anik Mandalian	Coach Harout	Impasto Restaurant (Taline Shaldjian)	Medzig's Kitchen	Sima Aprahamian
Animourali Makeup	Cornish Geoffrey	Jacques Arouchian Notaire Inc.	Melo (Cogeco)	Sonia Poladian
Annette Boudjaklian	Dalar (Interview Prepping & Coaching)	Jennifer Kassis	Metcalfe Hotel in Ottawa	Sossy Kevork
Annie Ohanian	Dalena Handmade Jewelry	Jessica Habib	Missak Terzian	Sossy Markarian
Anzie Jewelry	Dalita Artinian	Jirair & Houry Zakarian	MK Stickers	Sylvie Merdjanian
Araks Malkhassian	Danny's Coiffure	Jivan Collection	Mr. Fadi Kanou & Mr. Fares Kanou	T. Poladian
Ardene	Datevig Kouyoumdjian	JoAnne Caza	Nairy Yemenidjian	Tacouhi Barmakian
Armen Patoukian	Deli La Trattoria	Joelle Entertainment	Nairy Ohanian	Talar Mirzozian
ARS CANADA	Diroug Manjkian	Joummar Restaurant	Nairy Shahinian	Taleen Haneshian
ARS ROUBINA CHAPTER Toronto	Dolci Piu	Keghouhi Bastajian	Narinee	Taline's Art (Taline Papazian)
ARS SOSSE CHAPTER Montreal	École des Étoiles (Irina M.)	Kevork Kataroyan	Nazelian Designs (Taleen Haneshian)	Talin's Treats
Arsho Shadvorian	Elixir	Kilikia Entertainment	Nic Nac (Lisa Sahakian)	Tamar Stambouljian
Art by Aelita'	Elo Der Melkonian (Perspective2)	Krikor Bechirian	Nikolas Hovsepian	Tamara Der Bedrossian
Artouzart	Emma Sparkee	L'Oeufrier	Nishi Pearls (A. Akkelian)	Tension Xtension
Aura Design	Emma Kodikian	Langdon Hall (Taleen Haneshian)	NoraO	Teresa and Sons
Bacaro Pizzeria	Face à Face (Gassia Kasparian)	Laserglam	Nora's Handcrafts	The Balanced Method
Ban Sunglasses	For Little Monkeys™	Lena Khatcherian	Oh My Boardz!	The Gourmet Basket
Baron Cigar	Garou Margossian	Leon Bengian	Original Basterma	The New Kidswear (Sabrina Baronian)
Beauté by M	Garou Mrjoian	Levon Sarmazian	OUIH Jewelry	Toboggan Canada
Berani	Generation Golf	Lisa Sahakian	Patisserie Tania	Toute Sweet Cookies
Berdj Tchakedjian	George Jr. Armoyan	Lorie Dishoyan	PÂYD decor	Upkeep Clinic
Bijouterie Margarita	George Zabounian	Loucine Palandjian	Photo Cristal	Vartine Papoujian
Bijouterie Roger Roy (Chaha Tufenkjian)	Glow by Jo	Ludachris Fitness (Chris Gurunlian)	Premium Soccer	Vazken Kollokian
Bijouterie Santorini (Razmick Nazarian)	Greektown Grill	Lugaro Jewellers	Prestige Planning (Nayri Ladoyan)	Yevkiné Yepremian De Gréef
Black Suede Studio (Talia)	Haigo Nahabedian	Luminous MedSpa	Purple Puddle	Zareh Kendirjian
Boite à Cookie (V. Vanlian)	Hair Therapist MTL	Maître Brioche	Rita Charchyan	Zari Kazandjian

THE ALL-ELECTRIC LEXUS RZ EVENT

ENDS OCTOBER 2

UP TO
\$7,000 \$

IN EV GOVERNMENT REBATES
ON SELECT MODELS

LEXUS GABRIEL ST-LAURENT

3303, ch. de la Côte-de-Liesse
Saint-Laurent, QC H4N 3C2
lexusgabrielstlaurent.com
514 747-7777

*Maximum incentive of \$7,000 is only available on leases of 48 months or more. For full and accurate vehicle pricing information, see Lexus Gabriel St-Laurent for complete details.

MAISON Des Nœuds

Pierre Halteh
(514) 910 - 0833
(450) 682 - 0059

710 Bd. Curé-Labelle, Chomedey
Laval, QC. H7V 2T9

Groupe Sutton - Performer Inc.
705, boul. St-Jean, suite 160
Pointe-Clair, QC H9R 1M9

ALBERT ARKILANIAN
Courtier immobilier résidentiel
Residential Real Estate Broker

aarkilanian@sutton.com
Cell: 514.962.8822
Bur: 514.426.9595
Fax: 514.426.9596
www.albertarkilanian.com

HONDA

HONDA GABRIEL

7000, boul. Henri-Bourassa Est
Montréal-Nord, QC H1G 8C4
www.hondagabriel.com

Tro Bachekjian
Représentant des ventes
Véhicules d'occasion
Pre-owned
Sales Consultant

tbachekjian@gabriel.ca
Tél.: 514 327-7777
Poste: 4139
Télééc.: 514 262-8019

CONCESSIONNAIRE DE QUALITÉ

ALYA
BIJOUTERIE
JEWELLERY

(514) 995-8555
ayla.jewellery@hotmail.com

3678 Boulevard Saint-Martin O,
Laval, QC H7T 1A8

Gagik Vardanyan
Personal Lines Damage Insurance Agent

Allstate Insurance Company
of Canada
2675 Rue d'Annemasse
Boisbriand, Québec J7H 0A5
Phone: 438-405-4492
Email: gvardanyan@allstate.ca

ASSEMBLÉE NATIONALE DU QUÉBEC

SONA LAKHOYAN OLIVIER
DÉPUTÉE DE / MNA FOR
CHOMEDEY

Sona.LakhoyanOlivier.CHOM@asnat.qc.ca
450-686-0166

Serge Keuroghlian
Courtier immobilier
514-892-5649
skeuroghlian@sutton.com

Sutton
groupe sutton - excellence inc.
Agence immobilière
1555, boul. de l'Avenir bureau 100
Laval (Québec) H7S 0N5
B 450-662-3036
www.sergekeuroghlian.com

KRIKOR MAROUNIAN RLU
Independent Financial Security Broker

Life Insurance • Disability & Critical Illness Insurance
Group Insurance • RRSP/TFSA/RESP
Travel/Visitor Medical Insurance

11820 General Giraud
Montreal, QC H4J 2H6
Res: (514) 332-7021
Fax: (514) 731-7499
Cell: (514) 927-2666
krikormar@gmail.com

Pâtisserie Samadi
et fils

Tél.: 514.315.9572
1 5995, boul. Gouin Ouest, #102
Montréal, QC. H4J 2P8
www.patisseriesamadi.ca / zakaria@patisseriesamadi.ca

Tél.: 514.507.9573
2 595, boul. de la Côte-Vertu
St-Laurent, QC. H4L 1X8

«Հորիզոն»ի facebook-ի հարթակը Գանատայի մեջ ժամանակաւոր առցանց արգելափակուած ըլլալով, Գանատայի մեր Facebook-ի հետեւորդները կրնան իրազեկուիլ «Հորիզոն»ի հրապարակումներուն՝ «Հայրենի Հորիզոն» նոր հարթակով. **Hayreni Horizon**

Արտերկրի մեր հետեւորդները կրնան հետեւիլ մեր սկզբնական հարթակին:

Pachinian fait le perroquet et s'approprie des demandes d'Aliyev

EREVAN—Dans un effort visant à montrer qu'il est à l'initiative du changement de la Constitution arménienne dont le président azéri Ilham Aliyev vient pourtant officiellement d'exiger la réécriture, estimant qu'elle porte en elle les germes d'un «revanchisme» arménien fauteur de guerre, le premier ministre arménien Nikol Pachinian a renouvelé ses critiques portant sur la Déclaration d'indépendance de 1990 de l'Arménie sur laquelle s'appuie la Constitution de 1995 toujours en vigueur en Arménie et dont il entend retirer les articles liminaires relatifs à l'union du Karabagh et de l'Arménie et à la reconnaissance du génocide arménien qui fâchent l'Azerbaïdjan comme d'ailleurs son allié turc.

La déclaration controversée fait référence à l'acte d'unification de 1989 adopté par les instances législatives de l'Arménie alors soviétique et de la région autonome du Nagorno-Karabagh, dépendant alors de l'Azerbaïdjan soviétique. Elle appelait aussi à une reconnaissance internationale du Génocide de 1915 des arméniens «dans la Turquie ottomane et l'Arménie occidentale». La déclaration était citée en préambule de l'actuelle Constitution arménienne adoptée en 1995.

Dans une interview diffusée par la Radio publique arménienne le 1er février, Pachinian a fourni plus d'indications quant à sa volonté de retirer ces références de la nouvelle Constitution qu'il entend mettre en

chantier. «Nous devons indubitablement régler nos relations avec la déclaration aujourd'hui», a fait valoir Pachinian, en ajoutant: «La question est de savoir si notre politique d'État devrait s'y appuyer et si nos politiques d'État devraient être guidées par ce message et fondées sur la décision du Conseil national du Haut-Karabagh et du Conseil suprême d'Arménie sur la réunification du Karabagh et de l'Arménie». «Si tel était le cas, cela signifierait qu'il n'y aura jamais la paix. Bien plus, cela signifie que nous aurons maintenant la guerre», a martelé Pachinian.

Le leader arménien n'a pas cherché à récuser les allégations de l'opposition arménienne selon lesquelles il entendait changer la Constitution sous la pression de l'Azerbaïdjan. Il a déclaré dans le même temps que Bakou demandait officiellement un tel changement dans l'objectif de discréditer la réforme constitutionnelle en cours et au-delà, d'«affaiblir» l'Arménie. Il a aussi admis que la nouvelle Constitution qu'il appelle de ses vœux ne suffirait pas nécessairement à conjurer la menace d'une nouvelle agression de l'Azerbaïdjan.

Les opposants politiques et autres détracteurs de Pachinian affirment de leur côté que les concessions unilatérales persistantes des autorités arméniennes à Bakou n'ont pour seul effet que d'accroître la menace d'une autre guerre.

(Armenews)

La bibliothèque iranienne de Qom va étudier les manuscrits arméniens

QOM (Iran) — La bibliothèque Ayatollah Marashi Najafi de Qom en Iran va commencer à étudier les manuscrits arméniens dans le cadre de la coopération avec le Matenadaran d'Erevan.

Une délégation du Matenadaran a récemment visité la bibliothèque Ayatollah Marashi Najafi, la troisième plus grande bibliothèque islamique au monde, et a été reçue par le directeur de

la bibliothèque Mahmoud Marashi Najafi, fils de son fondateur l'Ayatollah Marashi Najafi.

Au cours de la réunion, les parties ont souligné «l'importance et la volonté de coopération, qui commencera par l'étude des manuscrits arméniens conservés au centre», a déclaré l'Institut Matenadaran des manuscrits anciens dans un communiqué.

(Armenews)

Cours de français à l'Académie militaire Vazgen Sargsyan

EREVAN—Le 2 février, des représentants de la direction de l'Académie militaire des Forces armées de la République française de Saint-Cyr ont visité l'Académie militaire Vazgen Sargsyan du ministère de la Défense de la République d'Arménie.

Armen Khachatryan, vice-président de la Commission permanente des affaires de défense et de sécurité d'Arménie, a également participé à la réunion.

Les invités ont visité l'académie, ont pris connaissance des conditions, les opportuni-

tés et la base pédagogique. La structure, les activités et les programmes pédagogiques de l'Académie leur ont été présentés. Les questions liées à l'interaction des académies ont été discutées.

Le même jour, avec la participation du vice-ministre arménien de la Défense Arman Sargsyan et de l'ambassadeur de France en Arménie, Olivier Decottignies, une classe de français équipée de solutions modernes a été inaugurée à l'académie.

(Armenews)

Aliyev demande un changement constitutionnel en Arménie

EREVAN—L'Arménie doit modifier sa constitution pour faire la paix avec l'Azerbaïdjan, a déclaré le 1er février le président azerbaïdjanais Ilham Aliyev, confirmant les affirmations de l'opposition arménienne selon lesquelles le premier ministre Nikol Pachinian a déjà accepté de faire une telle concession à Bakou.

«En cas de modification de la constitution arménienne et d'autres documents, la paix pourrait être instaurée», a déclaré M. Aliyev. «La déclaration d'indépendance de l'Arménie contient un appel direct au rattachement de la région azerbaïdjanaise du Karabagh à l'Arménie et à la violation de l'intégrité territoriale de l'Azerbaïdjan. La constitution arménienne cite ce document».

Le 18 janvier, M. Pachinian a déclaré que l'Arménie devait adopter une nouvelle constitution reflétant le «nouvel environnement géopolitique» de la région. Ses détracteurs estiment qu'il souhaite avant tout se débarrasser du préambule de la constitution actuelle, qui fait référence à la déclaration citée par M. Aliyev.

La déclaration adoptée en 1990 cite à son

tour un acte d'unification adopté en 1989 par les organes législatifs de l'Arménie soviétique et de l'Oblast autonome du Haut-Karabagh de l'époque. Elle appelle également à la reconnaissance internationale du génocide des Arméniens de 1915 «en Turquie ottomane et en Arménie occidentale».

Le ministre des affaires étrangères, Ararat Mirzoyan, a reconnu la semaine dernière que l'Azerbaïdjan s'était opposé à cette introduction constitutionnelle lors des pourparlers sur un traité de paix avec l'Arménie. Mais lui et les alliés de Pachinian ont affirmé que les dirigeants arméniens ne cherchaient pas à modifier la constitution pour cette raison.

Les dirigeants de l'opposition arménienne ont présenté la dernière déclaration d'Aliyev comme une preuve supplémentaire de leurs affirmations selon lesquelles Pachinian prévoit de promulguer une nouvelle constitution à la demande de Bakou et d'Ankara. L'un d'entre eux, Artsvik Minasian, a déclaré que les deux alliés turcs voulaient forcer les arméniens à «renon-

Suite à la page F2

Des responsables du Haut-Karabagh fournissent des témoignages oculaires sur le blocus azerbaïdjanais

WASHINGTON — Le défenseur des droits de l'homme (Médiateur) en exil du Haut-Karabagh, Gegham Stepanyan, et l'ancien ministre d'État Artak Beglaryan ont présenté les «droits inaliénables, les intérêts nationaux et les aspirations démocratiques» du peuple du Haut-Karabagh lors d'un briefing au Congrès américain avec des remarques puissantes des représentants Brad Sherman et James Costa, et organisée par le Comité national arménien d'Amérique (ANCA), a indiqué l'ANCA dans un communiqué de presse du 2 février.

«Nous sommes ici pour exiger le droit au retour en toute sécurité des réfugiés de l'Artsakh [NK] dans leurs foyers, des foyers qui, dans de nombreux cas, sont occupés par leurs familles depuis des centaines et des centaines d'années», a déclaré l'ANCA citant le représentant Sherman, qui a exhorté à l'application des restrictions de l'article 907 sur l'aide américaine à l'Azerbaïdjan, sanctionnant le régime Aliyev pour le nettoyage ethnique du Haut-Karabagh. Citant la rhétorique croissante du président azéri Aliyev affirmant à tort que la capitale arménienne, Erevan, est un territoire azerbaïdjanais, le représentant Sherman a exhorté l'administration Biden à fournir des armes militaires défensives à l'Arménie, «pour éviter la prochaine tragédie, qui est planifiée à Bakou». Le représentant Sherman a conclu son discours par un message adressé au président Aliyev, qui affirme que ses principaux ennemis sont les Arméniens du monde. «Eh bien, j'ai des nouvelles pour vous, M. Aliyev. Vos principaux ennemis sont toutes les personnes dans le monde qui croient en la démocratie, qui croient aux droits de l'homme et qui croient en la justice.

Condamnant le nettoyage ethnique du Haut-Karabagh par l'Azerbaïdjan, le représentant Costa a noté: «Nous devons faire plus» pour fournir l'aide humanitaire américaine à la population déplacée de force de l'Artsakh par le biais de l'aide étrangère supplémentaire actuellement à l'étude. «Nous devons tenir le

gouvernement azerbaïdjanais pour responsable non seulement du nettoyage ethnique mais aussi du génocide culturel qu'il continue de tenter de mettre en œuvre dans le cadre d'un effort systématique qui caractérise depuis longtemps l'histoire de l'Azerbaïdjan et son attitude envers le peuple arménien et la culture et la religion. Je pense que les menaces que l'Azerbaïdjan prononce actuellement contre l'Arménie sont sérieuses et réelles et doivent donc être traitées comme telles», a déclaré le représentant Costa. Il a également appelé à une action concrète des États-Unis pour garantir le retour des dirigeants de l'Artsakh et des prisonniers de guerre arméniens illégalement retenus en otages par l'Azerbaïdjan. «Les droits de l'Artsakh étaient au centre de la scène cette semaine à Washington, DC, alors que deux des voix les plus éloquentes de la République — Artak Beglaryan et Gegham Stepanyan — ont plaidé auprès des législateurs américains et des dirigeants internationaux de la liberté religieuse en faveur du retour en toute sécurité des Arméniens autochtones dans leur ancienne patrie», a déclaré le directeur exécutif de l'ANCA, Aram Hamparian. «Le briefing du Congrès d'aujourd'hui a été une excellente occasion pour les législateurs d'entendre directement parler du génocide d'Artsakh et également pour eux de se consulter sur les mesures concrètes américaines nécessaires pour restaurer cette partie intégrante de la patrie arménienne.»

Au cours du briefing, Stepanyan et Beglaryan ont offert des témoignages oculaires sur les réalités brutales du blocus de l'Artsakh par l'Azerbaïdjan pendant dix mois, qui a culminé avec l'attaque génocidaire de septembre 2023 qui a vidé de force l'Artsakh de sa population arménienne indigène. Les dirigeants de l'Artsakh ont partagé l'histoire des attaques préméditées de l'Azerbaïdjan contre les Arméniens de l'Artsakh, qui ont jeté les bases du génocide de 2023.

Beglaryan et Stepanyan ont appelé à un leadership américain et international audacieux

pour tenir l'Azerbaïdjan responsable du génocide de l'Artsakh, notamment via:

— Sanctions contre l'Azerbaïdjan, s'appuyant sur l'adoption par le Sénat de la loi S.3000, qui applique les restrictions de l'article 907 sur l'aide militaire et de sécurité américaine à l'Azerbaïdjan. Ils ont également encouragé l'application des sanctions de Magnitski contre les responsables du gouvernement Aliyev pour crimes de guerre et nettoyage ethnique commis pendant la guerre Azerbaïdjan-Turquie de 2020 contre l'Arménie et l'Artsakh et l'agression génocidaire qui a suivi.

— Aide américaine à la communauté arménienne déplacée de force du Haut-Karabagh, y compris une aide au logement et au placement d'emploi, jusqu'à ce qu'un mécanisme sûr puisse être mis en place par le biais d'une surveillance internationale et d'une médiation avec les autorités du Haut-Karabagh pour garantir le retour en toute sécurité des Arméniens déplacés de force dans leurs foyers d'Artsakh.

— Des efforts américains et internationaux accrus pour contribuer à obtenir la libération immédiate des dirigeants de l'Artsakh capturés en septembre 2023 et des prisonniers de guerre illégalement détenus par l'Azerbaïdjan depuis les attaques de 2020 entre l'Azerbaïdjan et la Turquie.

— La préservation du patrimoine culturel et religieux arménien du Haut-Karabagh est déjà menacée de destruction par l'Azerbaïdjan.

Stepanyan et Beglaryan ont souligné que sans efforts internationaux pour garantir le droit du peuple d'Artsakh au retour en toute sécurité et à la justice pour les crimes commis, il sera impossible d'établir une paix durable dans la région. Ils ont également souligné que la haine systémique anti-arménienne fomentée par le gouvernement azerbaïdjanais doit être éradiquée pour garantir un règlement durable du conflit et la stabilité régionale.

(Armenews)

cer à leur passé historique et à leurs droits».

«Si vous faites ce que votre ennemi veut, cela signifie que vous obéissez à ses règles du jeu», a déclaré M. Minasian au service arménien de RFE/RL.

Vladimir Vartanian, un législateur pro-gouvernemental de premier plan, s'en est tenu à la ligne officielle selon laquelle l'administration de M. Pachinian n'est pas forcée de s'engager dans la réforme constitutionnelle. «Aucune constitution ne peut être adoptée sous la pression, car si nous adoptons une constitution sous la pression, cela signifie que nous avons un problème avec notre souveraineté», a-t-il déclaré.

M. Pachinian a appelé à l'adoption d'une nouvelle constitution quelques jours seulement après s'être plaint qu'Aliyev ait durci sa position sur le traité de paix arméno-arménien et ait ouvertement revendiqué le territoire arménien. Il a ensuite offert davantage de «garanties» de sécurité à Bakou. Les opposants politiques de Pachinian estiment que cette politique d'apaisement ne conduira pas à une paix durable entre les deux nations du Caucase du Sud.

UN DIKTAT SPÉCIFIQUE DE L'AZERBAÏDJAN ET DE LA TURQUIE

La question de la Constitution est une question de diktat spécifique de l'Azerbaïdjan et de la Turquie, qui découle également des intérêts politiques du gouvernement arménien a affirmé Arman Tatoyan, l'ancien député et directeur de la Fondation Tatoyan.

«Pour la première fois, le président de l'Azerbaïdjan a menacé de modifier la Constitution de la République d'Arménie le 13 avril 2021.

Aujourd'hui, le Président de l'Azerbaïdjan l'a simplement répété et a menacé de modifier non seulement la Constitution de la

République d'Arménie, mais aussi les lois, les décisions du gouvernement et tous les autres actes juridiques (d'ailleurs, ce n'est pas nouveau non plus). En d'autres termes, les lois de la RA, l'armée, l'économie, etc. suivront la Constitution.

En relation avec cette question, nous avons étudié le domaine public et politique de l'Azerbaïdjan. Voici les mêmes thèses et justifications avec lesquelles le gouvernement de la RA avance la question de la nouvelle Constitution.

Aujourd'hui, le président de l'Azerbaïdjan a personnellement salué cette discussion du gouvernement de la République d'Arménie.

Avec ce programme, le gouvernement de la RA remet en question la légitimité de l'Arménie. Notre État est devenu prisonnier du gouvernement azerbaïdjanais.

Cela est absolument bénéfique pour l'Azerbaïdjan dans le sens où cela détourne l'attention de ses crimes en Artsakh et les légitime.

Il est désormais vital pour l'Azerbaïdjan d'éliminer par tous les moyens possibles l'année 2023. Le déplacement forcé massif des arméniens d'Artsakh en septembre, leur retour, les crimes de masse azerbaïdjanais à différentes périodes, l'occupation des territoires arméniens et d'autres sujets. Sans oublier que les projets d'élimination du patrimoine culturel arménien, d'aggravation de l'inimitié et d'annexion de l'Arménie s'approfondissent en parallèle.

Au lieu de se concentrer sur des questions vitales pour nous (de la responsabilité des crimes azerbaïdjanais au nettoyage ethnique en Artsakh et à l'élimination des invasions azerbaïdjanaises de l'Arménie), les diktats azerbaïdjanais sont mis en avant», a-t-il écrit.

(RFE/RL - Armenews)

Les fissures s'agrandissent

GÉRARD MERDJANIAN

Ce qui semblait être une possibilité devient de plus en plus une réalité. La question du Haut-Karabagh, avec ou sans ses habitants arméniens, étant réglé une bonne fois pour toute, aussi bien pour Bakou que pour Moscou, le dictateur compte mettre en œuvre la seconde phase du projet anti-arménien concocté avec son mentor ottoman, que ces derniers (les arméniens) soient d'accord ou pas. La dernière conférence de presse d'Ilham Aliyev du 10 janvier laisse peu de doute sur ce qu'il compte faire de l'Arménie, et plus particulièrement du sud de l'Arménie (Syunik).

Se basant sur les années sombres du lendemain de la première mondiale, de la création des États transcaucasiens en 1918 et de la prise du pouvoir par les bolcheviks, le potentat azéri réclame ni plus ni moins 80% du territoire arménien comme étant des terres azerbaïdjanaises, à commencer par le «couloir du Zanguézour», histoire d'avoir la continuité Turquie-Nakhitchevan-Azerbaïdjan-Pays turques.

Pour ne pas être en reste, le sultan turc enfonce le clou en déclarant que l'ouverture de la frontière arméno-turque est directement corrélée à la mise en œuvre du «couloir du Zanguézour». Un couloir qui, selon Bakou, devra être à 100% azerbaïdjanais, conformément au point 9 de l'accord tripartite de Moscou du 09/11/2020 qui stipule:

«Toutes les liaisons économiques et de transport de la région seront débloqués. La République d'Arménie garantit la sécurité des liaisons de transport entre les régions occidentales de la République d'Azerbaïdjan et la République autonome du Nakhitchevan en vue d'organiser la libre circulation des citoyens, des véhicules et des marchandises dans les deux sens. Le contrôle des communications de transport est exercé par les organes des services de garde-frontières de la FSS de Russie.»

«Organiser la libre circulation» ne signifie pas mettre en place un couloir hors de contrôle de l'Arménie comme ce fut le cas pour le «couloir de Latchine» dans lequel, toujours d'après tripartite de Moscou, l'Azerbaïdjan ne devait pas fourrer son nez et encore moins y mettre des barrages et s'en accaparer purement et simplement.

Le fait de mettre des gardes-frontières russes et non un simple contingent, sous-entend que le couloir du Zanguézour devient extraterritorial, ce qui signifie qu'Erevan n'aura aucun droit de regard sur ce qui s'y passe. Avec comme conséquence directe que l'Arménie sera coupée de l'Iran et que pour commercer avec lui, elle devra traverser un territoire azéri. Il n'est pas dit que

Téhéran accepte cette modification territoriale et perde son axe Nord-sud.

Le problème, c'est que la situation de 2024 n'a plus rien à voir avec celle de 2020 avec un accord tripartite qui a perdu la moitié de ses articles. Le Haut-Karabagh n'existe plus en tant que région autonome et encore moins en tant que République d'Artsakh pour devenir une province (district) azerbaïdjanaise. Ilham Aliyev, fort de son impunité, persiste et signe, voulant passer à la seconde phase du projet anti-arménien.

Il reste toutefois la question des 120.000 réfugiés artsakhotes qui ont tout abandonné dans leur fuite vers l'Arménie. La parole de Bakou ne suffit pas pour garantir leur sécurité en cas de retour dans leur foyer, sans compter sans compter qu'ils n'ont pas très envie de devenir des citoyens azerbaïdjanais de seconde zone, pour ne pas dire plus.

Aussi, vouloir absolument signer un accord de paix avec le dictateur azéri devient ubuesque. A croire que le Premier ministre arménien n'a pas bien saisi la situation qui se profile à l'horizon. Il pense toujours que: 1- lâcher du lest devant les exigences de Bakou va amadouer Aliyev (comme reconnaître que le Haut-Karabagh est un territoire azerbaïdjanais); 2- l'Occident va lui venir en aide autrement que par des paroles et des financements.

Quid des trois coprésidents du groupe de Minsk de l'OSCE?

L'UE fera peut-être un geste pour sanctionner quelque peu l'Azerbaïdjan qui se fait passer pour un bon élève démocratique dans les institutions européennes malgré ses «dérapages» anti-démocratiques aussi bien dans son pays qu'à l'extérieur.

Les États-Unis se fichent royalement de l'Arménie et des arméniens. Dans la région, ils ne sont intéressés stratégiquement que par deux pays: la Turquie et Israël. Le premier est sensé faire face à la Russie par OTAN interposée, le second fait face à l'Iran. Les deux bêtes noires de Washington dans la région.

Quant à la Russie, elle a retiré ses «billes» du conflit arméno-azerbaïdjanais dès 2018. Comme l'a dit le ministre des Affaires étrangères, Serguei Lavrov, n'y a rien à attendre des soldats de la paix russes stationnés encore au Karabagh. On a vu comment l'OTSC s'est comportée, alors qu'elle était sensée intervenir lorsque l'Azerbaïdjan a attaqué plusieurs fois l'Arménie au lendemain de la guerre de 44 jours, occupant de fait 145 km² du territoire.

Il serait peut-être temps pour les dirigeants arméniens de se fixer un cap et de s'y tenir.

RITA BAGHDASSARIAN
 Conseillère en Sécurité Financière
 Revenu Garantie Viager

COMPTE D'ÉPARGNE LIBRE D'IMPÔT (CELI) • CRÉATION D'HÉRITAGE • REER_FERR RENTE RETRAITE • PLAN D'ÉDUCATION-REÉÉ • ASSURANCE-VIE & HYPOTHÉCAIRE • ASSURANCE SALAIRE & COLLECTIVE • ASSURANCE DE PARTENARIAT

3820, boul. Lévesque Ouest, Bureau 101, Laval Qc. H7V 1E8
 Tél.: (450) 973-2822 • (514) 884-1117 • Fax: (450) 973-2262
 ritabagh@yahoo.com

VIZUALIS
 optométriste

DR SHANT DONABEDIAN
 Centre d'Achat Fairview · Fairview Mall
 Pointe Claire
 514 695 2555 · VIZUALIS.CA

ROYAL LEPAGE
 Du QUARTIER

JESSICA OHANIAN
 REAL ESTATE BROKER
 COURTIER IMMOBILIER

438.838.2626
 jessica.ohanian@royallepage.ca
 jessicaohanian.royallepage.ca
 6971 ch. Côte-de-Liesse, St-Laurent, QC H4T 1Z3

Assura Bien inc.
 Cabinet en assurance de dommages et de services financiers

Ապահովագրական գրասենյակ

KRIKOR ABRKIAN VAHAN MATOSSIAN

970 Montée de Liesse, suite 306, Saint-Laurent, Qc. H4T 1W7
 T: 514.903.3999

Pâtisserie
MAHROUSÉ
 FONDÉE EN 1970

9705 Boulevard de l'Acadie, Montréal, QC H4N 2W2
 Tél: 514.279.1629 • info@mahrouse.ca • www.mahrouse.ca

Seta TOPOUZIAN
 Conseillère municipale de Renaud

Stéphane BOYER
 Maire de Laval

514 862-1402 | s.topouzian@laval.ca

JULIA SEVAN
 Photographer

WWW.JULIASEVAN.COM
 +1 (514) 909-6660
 PHOTOGRAPHY@JULIASEVAN.COM

HAGOP
 REFRIGERATOR REPAIR SERVICE

Call (438) 998-4018

LEVON BENOHANIAN ET HAGOP KACHICHIAN
 PHARMACIENS-PROPRIÉTAIRES

3915, boul. Samson, Laval, Québec, H7W 2G1
 T 450 688-4111 F 450 681-5525
 Lundi au vendredi : 8 h 30 à 20 h • Samedi et dimanche : 9 h à 17 h
 Infirmière (Jeudi) : 8 h 30 à 15 h • LIVRAISON GRATUITE

proximlaval@gmail.com affiliés à Proxim

ՈՍՏԱՅՆ Երկու դրուագ

Ստորել երկու էջ «Ոստայն 19 - Զուգահեռ օրատետր» հատորէս, որ պատրաստութեան մէջ է: Գրութիւնները քաղուած են օրագրային անտիպ գրառումներէս:

Լ Ա Ի Ա Գ Ո Յ Ն Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք Ը

Նոր փեսայի ու տակաւին անգաւակ մարդու անհոգութեամբ եւ... երջանկութեամբ տունէն իջեր, գործի կ'երթայի, երբ մեր փողոցին ծայրը առջեւ ելաւ Յակոբ Պարոնեանի հերոսներէն դասուելիք ծանօթ մը, որուն հետ «բարեւ»-«Աստուծոյ բարի»-էն անդին չ'անցնիր ունեցած յարաբերութիւնս:

Գլխով թեթեւ մը բարեւեցի եւ կը պատրաստուէի աճապարանօք հեռանալ, երբ մարդը, լայն ժպիտ մը ակուններուն, «կեցի՛ր» ըսաւ, «մոռցայ քեզ շնորհաւորելու»:

— Շնորհակալ եմ, — ըսի եւ անհանգստութեան նշաններ ցոյց տուի, բայց ան չհասանջեց:

— Իմացայ, իմացայ, — շարունակեց, — եւ շատ ուրախացայ:

— Շատ շնորհակալ եմ:

— Գիտե՞ս, կնոջ մօրեղբայրը իմ մեծ բարեկամս է, ամեն անգամ Աղեքսանդրիա երթալուս...

Եւ պատմեց ան՝ բառերը գիրար կոխկրտող խուժանի պէս հանելով բերանէն, երբեմն թերեւս ակուններն ալ անոնց հետ:

— Շատ ուրախ եմ... Իրա՞ւ... Շնորհակալութիւն...

Ես այսպէս քաղաքավարական արտայայտութիւններով փորձեցի վերջ տալ մեր խօսակցութեան՝ մտովին հայտնելով ես ինձի, թէ ինչո՞ւ խօսքի բռնուեցայ իրեն հետ: Իմ ինչի՞ս էր պէտք:

Մէկ ձեռքին շուկայի տոպրակը, միւսով խոհանոցի առարկաներ բռնած այս «գիւղացին» յանկարծ վրայ բերաւ...

— Ես ալ քեզի պէս նոր ամուսնացեր էի եւ Պէյ-րուժ կը գտնուէի: Այցելութեան դացի մեր ճեմարանը, որ այն ատեն տակաւին «Փալանճեան» էջը կոչուեր եւ իր հին շէնքին մէջն էր: Բարձրացայ Գասպար Իփէկեա-

նի բնակարանը, որ տանիքի մէկ սենեակն էր. վերջին ծայր անշուք եւ վատառողջ վայր մը՝ ճիշտ կողքին Լեւոն Շանթի նոյնանման սենեակին:

— Այս Ի՞նչ է, — ըսի, — պարոն Իփէկեան, — ինչո՞ւ ես այս խեղճութիւնը, ինչո՞ւ աւելի հանգիստ պայմաններ չէք պահանջեր, որ դուք երջանիկ ապրիք. ձեզի պէս կարեւոր մարդ մը...

— Եթէ կ'ուզես որ մենք երջանիկ ըլլանք, գնա՛ եւ մեզի սերունդ հասցուր. ճեմարանին սերունդ հասցուր:

— Եւ դուք բառացիօրէն կատարեցիք ձեզի տուած իր հրահանգը, — ըսի, քաջ գիտնալով, որ խօսակիցս յաջողած էր իր երկու մանչերը ճեմարան ուղարկել, ինք մնալով հանդերձ իր «գիւղացի» համեստ վիճակին մէջ:

— Այո՛, այո՛, բառացիօրէն կատարեցի իր ըսածը, եւ քեզի ալ նոյնը կը մաղթեմ, տղաս...

Եւ մեկնեցաւ մարդը, զիս ձգելով մտածումներու լարերէն թոսի մը մէջ:

— Ճեմարանին սերունդ հասցուր...

Ես որքա՞ն փափագեր էի ճեմարան երթալ, բայց չեղաւ. այո, ինչո՞ւ չէ, ինչո՞ւ իմ չիրականացած երազը զաւակներս չյաջողին իրականացնել:

— Ճեմարանին սերունդ հասցուր...

Նորապսակ երիտասարդի մը ստացած բազմատեսակ մաղթանքներուն լաւագոյնը չէ՞ր միթէ այդ...

1966

Ո՞ՒՐ Է ԵՐԳՍ

Ես երգել կ'ուզեմ. ո՞ւր են երգերս, ո՞ւր...

Այս գիշեր մեր վարի դրացիները դարձեալ խնճոյք էին սարքեր եւ մինչեւ առաւօտեան առաջին ժամերը մեր ամբողջ շէնքը կը թրթուր իրենց խաղաղականեան թմբուկի թմբիւններով:

Անկողնիս մէջ, մէկ կողմէն փորձելով քնանալ, միւս կողմէն ակամայ ունկնդրելով այդ միօրինակ ու երկարող կշռոյթը իրենց խանդավառ երգերուն, ես կը նախանձիմ, — շիտակը: Այդ կիսազբազէտ, կոպիտ

մարթինիքին ինչպէ՞ս լաւ գիտէ իր կեանքը վայելել իր ընկերներուն հետ: Կը հաւաքուին վարի փոքր յարկաբաժինին մէջ եւ ժամերով կ'երգեն ու կը խնդան:

Ի՞նչ ես... Աստուած իմ, այս որքա՞ն լրջացանք. չեմ գիտեր թէ մտային աշխատանքով զբաղած ըլլա՞ւ է թէ ոչ... տարագիր հայու ճակատագիրս է, որ կողորդս կը պեր է:

Իսկ մեր տունը ամբողջ օրը երգով լեցուն է. այն տարբերութեամբ միայն, որ մենք կրաւորական մասնակից ենք, ունկնդիր միայն, երգողը չենք. Զայնասփիւռը ողջ ըլլայ:

Եւ սակայն որքա՞ն կ'ուզեմ լիաթոք երգել...

Ո՞ւր է երգս...

Ո՞ւր է հայերէն երգը:

Շաբթական կէս ժամ մը ճայնասփիւռէն. տարեկան մէկ կամ երկու համերգ... Այս ձեւով հայերէն ե՞րգ կ'ապրի:

Ինչքա՞ն հրճուեցայ օր մը, երբ գիշեր ատեն երկու-երեք պատանիներ «Մենք անկեղծ զինուոր ենք» երգելով անցան պատուհանիս տակէն...

Բայց այդ միայն մէկ անգամ պատահեցաւ...

Ո՞ւր է այն պատուհանը որուն տակէն ամեն անցնող հայերէն երգ մը ունենար իր շրթներուն...

Եւ յետոյ, ինչո՞ւ անկեղծ զինուոր ենք, բայց ոչ անկեղծ սիրող, — ո՞ւր են մեր սիրայի՛ն երգերը:

Առանց երգի սէ՞ր կ'ըլլայ, — բայց ահա հայ տղաքն ու հայ աղջիկները օտար երկնիքներու տակ առանց երգի սիրաբանութիւն կ'ընեն:

Ինչքա՞ն չորցեր է մեր կեանքը, ու մենք մեզ դարձուցեր ենք ամենօրեայ ուղիների գերին, մոռնալով երգել, երգեցնել:

Մէկ երգի բառերը ծայրէ ծայր գոց չենք գիտեր. պատահեցաւ որ խրախճանքի մը ընթացքին սկսինք երգի մը մէկ ծայրէն՝ չենք հասնիր մինչեւ միւս ծայրը:

Ախ հայերէնիք, այս ինչ ժողովուրդը դարձանք. ե՞րբ, ե՞րբ պիտի հաւաքես մեզ բոլորս:

1969

ՎԻԵՏ-ԱՐՄԵՆ

Voyages HAIG Travel

Ձեր բոլոր ճամբորդական Կարիքներուն համար հեռաձայնել՝ (514) 284-7676

ՅԱՏՈՒԿ ԳԻՆԵՐ ԴԷՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ...

ԼԱԻՍԳՈՅՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՅԱՐՄԱՐՍԳՈՅՆ ԳԻՆԵՐ

*Նոր Յաղագս՝ PERMIS DE QUÉBEC

Voyages Haig Travel
4150 Rue Sherbrooke Ouest suite 404A, Westmount, QC H3Z 1C2
Tel: +1 514-284-7676
Email info@haigtravel.ca

CAMAM

3401, Olivar Asselin, Montréal, Qc H4J 1L5
397, boul. des Prairies, Laval, Qc H7N 2W6
45 Hallcrown Place, Willowdale, On M2J 4Y4

To donate online www.camam.org

Ghadir Meat & Restaurant

T. 416-750-7404
T. 416-750-7400
1848 Lawrence Avenue E.
Scarborough, ON M1R 2Y4
E-mail: info@ghadirmeatmarket.com

Sutton

Sutton Group-Admiral Realty Inc., Brokerage
1206 Centre Street, Thornhill, Ontario L4J 3N0

Annie Varbedian
Sales Representative

Direct: (416) 918-3615
Office: (416) 739-7200
Fax: (416) 739-9367
annievarbed@hotmail.com
www.suttongroupadmiral.com

Vahram Pirjanian
President

2175 Sheppard Ave. East,
Suite 215, Toronto
Ontario Canada M2J 1W8
Tel: 416-497-0377
Fax: 416-497-0783
cell: 416-574-6704
info@MetrasShipping.com
www.MetrasShipping.com

ARZ fine foods
The Essence of Mediterranean Gourmet Since 1989

Website: arzfinefoods.com
Email: info@arzfinefoods.com

Scarborough Location
1909 Lawrence Ave E,
Scarborough, ON M1R 2Y6
(416) 755-5084

Mississauga Location
720 Bristol Rd W,
Mississauga, ON L5R 4A5
(905) 502-9292

Haroot Sepan

T +1 (416) 900 8626
F +1 (416) 900 8659
C +1 (416) 939 1895

haroot@araratfoods.com
www.araratfoods.com

Ararat Trading (2002) Corp
5820 Kennedy Rd Mississauga,
ON L4Z 2C3 CANADA

hearing aid source

Andre Aylvazyan HIS B.A.S

andre@HearingAidSource.ca
416 754 4327 (HEAR)

Parkway Mall, 85 Ellesmere Rd., #65, Toronto, ON, M1R 4B9

Gary Chahinian President, Broker of Record
416-258-8892

Gabriel Chahinian Sales Representative
647-580-5818

The Diamond Realty

I.D.A.
Part of the **Alcan** family of pharmacies.

Cassandra Pharmacy Inc.

2040 Victoria Park Ave.
Toronto, Ontario
M1R 1V2

Pharmacists
Sarkis Balian
Vartan Balian
Maral Abdalian Balian

Tel. : 416.449.2040
Fax: 416.449.2048

ANI BAKERY
ԱՆԻ ՓՈՒՊՈՒՆ

Middle Eastern Pizza Lahmajoun

ARSEN DABBAGHIAN

25 Howden Road, Unit #2
Scarborough, Ontario M1R 3C8
Tel: 416.285.7164

Ի ՅՈՒՇ. Յակոբ Գարլոզեան

Ստորեւ կը ներկայացնենք հանգուցեալ Յակոբ Գարլոզեանի յուղարկաւորութեան, որ տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 13 Յունուար 2024-ին, Հայ Աւետարանական Առաջին եկեղեցւոյ մէջ, տիար Վարդգէս Քրիստիանի կողմէ ընթերցուած դամբանականը:

Մրտի խորագրաց կսկիծով, միասնաբար ձեռք հետ կ'ողբամ անակնկալ կորուստը վաղեմի եւ գաղափարակիր բարեկամի Յակոբ Գարլոզեանի: Այս տխուր առիթով այսօր հաւաքուած ենք այս սուրբ յարկէն ներս, յարգանքի մեր վերջին տուրքը մատուցելու, օրինակելի այս հայրողիին, պարկեշտ եւ գիտակիր ամուսնոյն, ընտանիքի պարտաճանաչ հօր, բարեացակամ եւ ազնուաբարոյ մեծ հօր, եղբօր, ընտանեկան հարազատին եւ ազգականին, հայ թէ օտար շրջանակներէն ներս բոլորէն սիրուած ու յարգուած հայ մարդուն, յանձինս նորոգ իր մահականացուն կնքած, Յակոբ Գարլոզեանին: Բնական ու հաստատ իրականութիւն է, որ մահը ոչ կամ կանուխ անխուսափելիօրէն վիճակուած է ապրող ու շնչող իւրաքանչիւր անհատի: Գիտակցելով հանդերձ այս տխրալի իրականութեան, ամէն անգամ կը խորանայ մեր վիշտը, երբ տարուէ տարի տերեւաթափի նման հայ կեանքէն առյաւէտ կը բաժնուին գաղափարակիր, հայրենատենչ, հաւատաւոր եւ ազգապահպանման սիրոյն պայքարող տեսուհիները: Ընթացող տարիները, պարբերաթերթեր եւ ուսումնասիրական պարակներ անպակաս էին իր տան մէջ: Երկար տարիներ շաբաթական դրութեամբ իր հետ վայելած մեր հանդիպումները, հայրենիքի եւ այլ քաղաքական հարցերու մասին զրոյցներն ու տեսակետներու փոխանակումը, արտայայտած իր գաղափարներն ու մտքերը, անմոռանալի յիշատակներով պիտի մտաբերուին ընկերական մեր շրջանակի անդամներուն կողմէ: Բարձրագի, ընկերասէր, հիւրասէր, հաճոյստ եւ բարեսիրտ անձնաւորութիւն մըն էր հանդուցեալը: Սկզբունքներու տէր եւ անոնց պահպանման համար, մանաւանդ ազգային հարցերու նկատմամբ, խիստ, շրջահայեաց, յարատեւ պայքարող եւ իր միտքն ու գաղափարները անվարան արտայայտող հաւատաւոր հայրողի մըն էր Յակոբը:

Բուն արհեստով ոսկերիչ, ապա Մոնթրէլայի մէջ գործակցաբար իր կողակցին՝ Մատլէնին, հիմնեց ճամբորդական գրասենեակ մը, եւ վերջապէս աւելի քան 18 տարիներ, բազմալեզու իր հմտութեան շնորհիւ, Քեպէզ նահանգի կարգ մը դատարաններէն ներս, գործեց իբրեւ թարգմանութեանց գործակատար: Աշխատասէր էր, կատարելագոյն եւ բժախնդրօրէն կը կատարէր իրեն վստահուած պարտաւորութիւններն ու պարտականութիւնները: Այնքան ուրախ ու հպարտ էր ամուսնական 52 իր տարիներով, զաւակներով, հարսերով եւ թոռներով չըջապատուած, մինչեւ անբախտ եւ անողոք յանկարծական մահացու պատահարը, որ վերջ տուաւ խանդառատ եւ ուրախ իր կեանքին:

Միւրեւ Յակոբ, այսօր առյաւէտ կը բաժնուին ընտանիքէդ, ազգականներէդ եւ բարեկամներէդ: Անակնկալ եւ յանկարծական մահը բոլորիս եւ առաւելաբար հարազատներուդ, խոր վիշտ պատճառեց, բայց վստահ եմ, որ հոգիդ ուրախ ըլլալու է, որ մեկնեցաւ երկրային այս աշխարհէն եւ մուտք գործեց երկնային թագաւորութեան լուսաճաճանչ դռներէն ներս, ուր կը տիրէ բացարձակ խաղաղութիւն եւ յաւերժական անդորրութիւն: Նոյնքան ուրախ ըլլալու է հոգիդ, որ գնաց միանալու քու այնքան սիրած ու պաշտած ծնողքիդ, ազգականներուդ, գաղափարակիր ընկերներուդ եւ բարեկամներուդ հոգիներուն, որոնք նախապէս

մեկնած էին այս աշխարհէն: Աստուած մշտնջենական լոյսերով ողողէ հայրենակարօտ բարեպաշտ հոգիդ, եւ արժանացնէ անդեակական դրախտավայրին ընծայած անձայրածիր բարիքներուն, բարեսիրտ հրեշտակներու խնամքին ներքեւ:

Միւրեւ Յակոբ, հանգիստ թող ըլլայ հոգիդ, սիրած ու պաշտած ազգդ, հայրենիքդ, մեծաքանչ մեր Լեզուն պիտի գոյատեւեն յաւիտեան ու հօրանան ի փառս Հայաստանի եւ Սփիւռքի անզուգական հայ ժողովուրդի բարգաւաճման, յառաջդիմութեան եւ անխախտ վերելքին: Վարձքդ կատար սիրելի Յակոբ: Հողը թեթեւ գայ հոգնաբեկ ածիններուդ:

Վարդգէս Քրիստիանի

ՀՅԴ... Ակիգոր էջ 1

ցախի հարցը: Աւելին, կը մեծնան սպառնալիքները Հայաստանի նկատմամբ, Հայաստանի Հանրապետութիւնը չի ստանար որեւէ յաւելեալ երաշխիք՝ իր անվտանգութիւնը, տարածքային ամբողջականութիւնը, ինքնիշխանութիւնը եւ փոխադրական ուղիներու ապաշրջափակումը ապահովելու համար, ինչպէս նաեւ չեն ստեղծուիր գործօն մեքանիզմներ, որոնցով հնարավոր կը դառնայ կանխել Ատրպէյճանի կողմէ հետագայ թշնամական քայլերը՝ ներառեալ ռազմական նախադրութեան:

1. վստահութեան մթնոլորտի ձեւաւորման նպատակով որպէս նախապայմաններ դիտարկել ՀՀ ինքնիշխան տարածքէն ատրպեյճանական զօրքերու դուրս բերելը, ինչպէս նաեւ բոլոր ռազմագերիներու ու պահուող անձերու վերադարձը, գոյութիւն ունեցող մարդասիրական բնոյթի խնդիրներու լուծումը եւ մշակութային ժառանգութեան պահպանումը:

2. մնալուն խաղաղութիւն հաստատելու համար, որպէսզի տուեալ պայմանագիրը հանդիսանայ յարաբերութիւններու կարգաւորման ամբողջական փաստաթուղթ, անհրաժեշտ է որ ան յարգէ կողմերու օրինական շահերը եւ ընդգրկէ լուծումներ՝ համաձայնեցման ենթակայ հարցերու ամբողջ փաթեթով:

3. որեւէ համաձայնութիւն պէտք չէ վտանգէ հայ ժողովուրդի անժամանցելի եւ անօտարելի իրաւունքները: Պէտք է բացառուին կենսական զիջումները եւ կորուստները՝ յստակօրէն ամրագրելով մեր շահերը գործող ՀՀ սահմանադրաբաւական եւ միջազգային նորմերուն ու դիւանագիտական ընդունուած ընթացակարգին համահունչ:

4. սահմանազատման եւ սահմանազծման հիմք պէտք է հանդիսանան Ատրպէյճանի Հանրապետութեան ԱՊՀ անդամակցութեան պահին (սեպտեմբեր 24, 1993) գործող փաստացի սահմանները: Երկու երկիրներուն միջեւ սահմանադատումը եւ սահմանազծումը պէտք է համապատասխանեն միջազգային լաւագոյն նախընթացներուն ու նորմերուն եւ պէտք է բխին «ՄԱԿ-ի Միջազգային պայմանագրերի իրաւունքի մասին Վիեննայի կոնվենցիայի» (1969) «Հելսինկիի եզրափակիչ ակտի» (1975) եւ ԵԱՀԿ քարտուղարութեան «Պետական սահմանների սահմանազատում եւ սահմանազծում, հրատապ հարցեր եւ լուծման ուղիներ» (2017) փաստաթուղթի հայեցակարգային նորմերէն, ներառեալ այն սկզբունքէն, որուն համաձայն առ ոչինչ է ուժի սպառնալիքի, կամ գայն կիրարկելու միջոցով ձեռք բերուած որեւէ միջազգային համաձայնութիւն:

5. փոխադրութեան եւ հաղորդակցութեան այլ ուղիներու ամբողջական եւ միաժամանակ ապաշրջափակում, առանց ինքնիշխանութեան որեւէ սահմանափակումի:

6. մինչեւ Արցախի հարցի վերջնական քաղաքական կարգաւորումը եւ Արցախի ժողովուրդի հիմնարար իրաւունքներու լիակատար կիրարկումը, ապահովել արցախահայերու հաւաքական, անխոչընդոտ եւ անվտանգ վերադարձը հայրենիք՝ հիմնուած էթնիկ զտման հետեւանքով բռնաճշնոմներու ենթարկուած եւ բռնի տեղահանուած անձերու իրաւունքներու լիարժեք հարգման վրայ:

Վերադարձի նախապայման պէտք է դիտարկել:

— Արցախին միջանկեալ կարգավիճակի տրամադրումը՝ ապահովելով արցախահայերու միջազգային նորմերով երաշխաւորուած քաղաքացիական եւ քաղաքական իրաւունքները, իրենց ամբողջ ծաւալով,

— Արցախի ժողովուրդի անվտանգութեան գործօն երաշխիքներու ապահովումը, ներառեալ խաղաղապահ ուժերու տեղադրումը,

— Հայաստանի հետ անխոչընդոտ ցամաքային կապի ապահովումը: Առանց այս սկզբունքներու պահպանման ստորագրուած որեւէ փաստաթուղթ պիտի չնպաստէ տարածաշրջանին մէջ խաղաղութեան եւ կայունութեան հաստատումին, այլ պիտի վավերացնէ ուժի կամ ուժի սպառնալիքով հարցեր լուծելու նախադէպը:

05 Փետրուար, 2024

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ-ՀՈԳԵԱՆԳԻՍՏ

Այսու կու գանք մեր խորին շնորհակալութիւնը յայտնելու Արժ. Տէր Յակոբ Քին. Գեաղայեանի, Արժ. Տէր Գառնիկ Ա. Քին. Գոյունեանի եւ մեր բոլոր հարազատներուն, բարեկամներուն եւ գաղափարակիր ընկերներուն, որոնք իրենց այցելութեամբ, ծաղկեպսակով, նուիրատուութեամբ, անձամբ ներկայութեամբ, բացիկներով կամ հեռաձայնով մասնակից եղան մեր սուգին, մեր սիրեցեալ ամուսնոյն եւ հոր՝ ՎԱՐԴԳԷՍ ԲԱՍՄԵՆՍԻ մահուան տխուր առթիւ: Մահուան քառասունօրեայ հոգեհանգստեան պաշտօնը պիտի կատարուի Կիրակի, 18 Փետրուարին, Լաւալի Սուրբ Գեորգ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Սուրբ Պատարագին: Սգակիրներ՝ այրի տիկին Սրբուհի Բարախեան, տէր եւ տիկին Վարդան եւ Նայիրի Բարախեան եւ զաւակունք, տիար Արրահամ Բարախեան, տիար Հայկազ Բարախեան եւ զաւակունք, տիար Լորիս Բարախեան եւ զաւակունք, տէր եւ տիկին Վարուժան Տիան Բարախեան եւ զաւակունք:

 HORIZON Hebdomadaire arménien Armenian Weekly Publié par / Published by Les Publications Arméniennes (1991) 3401, Olivar-Asselin Montréal, Québec Canada H4J 1L5	Abonnement annuel / Yearly subscription Canada 2 ^e classe - 2 nd class: \$80 plus applicable taxes 1 ^{re} classe - 1 st class: \$95 États-Unis / USA 1 ^{re} classe - 1 st class: \$95 US Ailleurs / Elsewhere 1 ^{re} classe - 1 st class: \$125 US	Administration / Publicité Sylva Ehamdjian-Bachekjian (General Manager) Tél.: (514) 332-3757 E-Mail: sylv@horizonweekly.ca Courrier de deuxième classe /No. 40065294 / Second class mail Dépôt légal: bibliothèques nationales du Québec et du Canada - ISSN 0708580X	Վարչի Խմբակի՝ Վահագն Գարապաշեան Վարչական պատասխանատու՝ Սիվա Էհամճեան Աագ խմբակի՝ Վրէժ-Արմէն Արթիմեան Անգլերէն/Ֆրանսերէն՝ Վիգէն Արրահամեան, Թիմա Սիլվաեան Սրբագրիչ՝ Սոնա Թիթիգեան Ծանուցումներու ձեւաւորում՝ Լորի Խաչերեան	Financé par le gouvernement du Canada Funded by the Government of Canada
--	---	--	---	--

ADONIS

NOS MAGASINS

2001 Sauvé O,
Montréal, QC H4N 3L6
(514) 382-8606

4601 boul.Des Sources,
Montréal, QC H8Y 3C5
(514) 685-5050

8880 boul. Leduc,
Brossard, QC J4Y 0G4
(450) 656-9595

2425 boul.Curé Labelle,
Laval, QC H7V 1R3
(450) 978-2333

225 Rue Peel,
Montréal, QC H3C 2G6
(514) 905-6499

2173 St-Cathrine O,
Montréal, QC H3H 1M9
(514) 933-4747

3100 boul. Thimens,
Montréal, QC H4R 0C9
(450) 904-6789

2655 Ave. Des Aristocrates,
Laval, QC H7E 0H3
(450) 665-8801

7250 boul.Des Roseaies,
Anjou, QC H1M 2T5
(514) 493-6667

1240 Ave Eglinton O,
Mississauga, ON L5V 1N3
(905) 363-0707

1055 St-Laurent boul,
Ottawa, ON K1K 3B1
(613) 778-8883

920 boul.Maloney O,
Gatineau, QC J8T 3R6
(819) 317-1737

Suivez-nous !

www.groupeadonis.ca

20 Ashtonbee. Road,
Scarborough, ON M1L 4R5
(416) 642-1515

2561 Stanfield Rd,
Mississauga, ON L4Y 1R6
(365) 207-0200

1700 Rue Bouvier
Québec, QC G2K 1N8
(581) 890-9994

KAREN

BARRY

GARO

ALEX

ARLENE

K A Z A N D J I A N

ACHAT|VENTE|FINANCE

RE/MAX 3000

IMMOBILIER
+
HYPOTHÈQUE

514 333 3000

CLASSÉS PARMIS LES MEILLEURS COURTIERIS RE/MAX AU NIVEAU MONDIAL

RANKED AMONGST THE HIGHEST PERFORMING RE/MAX BROKERS WORLDWIDE

- *Karen Kazandjian, DA, courtier immobilier et hypothécaire agréé
- *Barry Kazandjian, BA, courtier immobilier
- *Garo Kazandjian, courtier immobilier
- *Alex Kazandjian, courtier immobilier
- *Arlene Der Ghougassian, courtier hypothécaire

RE/MAX 3000 INC. AGENCE IMMOBILIÈRE ET CABINET HYPOTHÉCAIRE